

SLOVENSKA BISTRICA

Vse preveč je zamujenega

Kdo nam bo pomagal, če si ne bomo sami

V dneh, ko je prišel na svetlo mnogo obetajoči osnutek zakona za pomoč nerazvitim, je v nekaterih občinah postalo politično življenje precej bolj razgibano. Nimamo namena, da bi še enkrat načenjali razpravo, kdo je in kdo ni razvit ter katera občina je manj razvita. Naši občinski predstavniki so pokazali dovolj truda in volje, da bi dokazali svoj prav, upravičeno in neupravičeno.

V Slovenski Bistrici je bilo kmalu marsikomu jasno, da občina ne more računati na posebno pomoč, ki naj bi je bili deležni nerazviti. Razlog je povsem jasen. Občina Slovenska Bistrica ne izpolnjuje niti enega izmed treh pogojev, ki jih prinaša osnutek zakona. Verjetno do občutnih sprememb osnutka ne bo prišlo. Nekateri se sicer zavzemajo, da bi morali podpreti celotna področja in ne samo posamezne občine, kar bi bilo navsezadnje tudi logično. Zakon bo sprejet po hitrem postopku, to pa še ni vzrok, da bi tako potekale tudi razprave, nekatere so nas v to prepričale.

Zanimalo pa nas je bolj, kje so pravzaprav vzroki, da se je občina znašla v nič kaj zavidljivem položaju. Sogovornikom smo postavili samo dve vprašanji: kje so vzroki za nenehno relativno padanje rasti gospodarstva in kje iskati rešitve?

Stevio Ebrl, dipl. pravnik, tajnik SO Slovenska Bistrica:

»Sama struktura gospodarstva v občini je nehomogena. So podjetja, ki niso preveč konjunktorna, seveda pa s tem ne rečem, da pri nekaterih ni obratno. Glavni vzrok pa je v pomanjkanju kadrov, sposobnih kadrov. Tista podjetja, ki so ta problem spoznala pravočasno, so požela tudi prve uspehe. Težnja po ekspanziji je vsaj vidna. Kadrovske problem pa je

dovolj jasen, od gospodarskih organizacij pa do družbenopolitičnih. Nekateri so mnenja, da je kadrov dovolj, vendar niso dali ničesar od sebe, vsekakor pa ne morem soglašati, da bi jih bilo dovolj.

Vprašanje pa je, kakšne možnosti imajo. Velik del problematike bi torej lahko rešili z načrtnim kadrovanjem. Ne vem, kolikokrat smo že ugotavljali, da bi pri SO morali ustanoviti sklad za štipendiranje. Zalosna je namreč ugotovitev, da zaradi nenačrtne politike štipendiranja mladi strokovnjaki ostajajo izven matične občine.

Ernest Fluhar, načelnik oddelka za gospodarstvo:

»Problem nastaja že v sami strukturi. Glavni gospodarski nosilec je težka industrija, ki pa seveda ne dela za široko potrošnjo. Mnogo vzrokov je subjektivne narave. V zadnjih letih skoraj ni prišlo do odpiranja novih delovnih mest v malce večjem obsegu, temu pa bomo morali v prihodnosti posvetiti veliko več pozornosti. Najti bomo morali partnerje, ki bodo pripravljali odpirati obrate, seveda pa jim nuditi tudi čim boljše pogoje.

Franc Šift, inž. — direktor EMMI in predsednik sveta za gospodarstvo:

»Naj omenim samo nekatere najbolj pomembne vzroke za počasnejšo rasti: nizka startna akumulativnost gospodarstva, preveč sedežev matičnih podjetij izven občine, razdrobljenost gospodarskih organizacij (gradbeništvo) in prešibko poslovno sodelovanje, prevelika pasivnost na vseh drugih področjih ob gradnji nove valjarne v tovarni Impol in pomanjkanje strokovnih kadrov.

Ne bi se v celoti strinjal z mnenjem, da je kadrov dovolj, ter da niso zaposleni na pravih delovnih mestih. Strokovnjakov še vedno primanjkuje, predvsem nekaterih poklicev kot ekonomistov, pravnikov, ki bi znali usmerjati kadrovske politike v podjetjih, nadalje tehničnih strokovnjakov iz dejavnosti podjetij itd.

Nekaterih stvari ni mogoče več nadomestiti ali spremeniti. Sicer pa moram tudi reči, da je pa v nekaterih gospodarskih organizacijah

zadnja leta viden razvoj in napredek, le tem pa bi morali tudi pomagati (finančno).

V kolikor bi izpolnjevali kriterije zakona nerazvitih, bi bilo precej drugače. Namreč, če bi dobili samo sredstva za izdelavo razvojnih programov nekaterih panog in za izvršitev raziskav za gradnjo novih zmogljivosti, bi bil nadaljnji razvoj zagotovljen.

Najbolj racionalno pa bomo morali angažirati vse dejavnike in obstoječe kadre v občini ter pogumno od besed preiti k izvajanjem. Pri tem pa ne bi smeli imeti glavno besedo tisti ljudje, ki so imeli dolga leta možnost nekaj narediti, naredili pa so bore malo.

O vsem tem bomo prav gotovo še veliko razpravljali. V nekaterih ugotovitvah nas bo čes spet prehitel, ker smo premalo pripravljene za nadaljnji 5-letni razvoj Slovenije, ki bo po mojem mnenju prelomnica v nacionalnem gospodarstvu.

Miro Kolenko, predsednik SO Slovenska Bistrica:

»Vzrokov je vsekakor več. Eden od njih je gibanje na tržišču, kjer se niso uresničila predvidevanja v izvozu, za kar pa obstojajo tudi nekateri objektivni razlogi. Dejstvo pa je tudi, da so naša podjetja na trgu premalo prisotna. Manjka koncept, kaj delati in kam se usmerjati. V komercialnih službah se držimo vse preveč starih oblik, samo v primer pa naj povem, da reklamnih možnosti sploh ne izkoriščamo.

Rešitve moramo najti v občinskih mejah, pri neizkoriščenih možnostih in izboljšavah. Na nekaterih področjih že opažamo ugodne rezultate, predvsem pri lesni industriji. Prav tako bo potrebno izrabilo integracijske možnosti.

Predvsem pa moramo najti ljudi, ki bodo delali pri izvedbah programov in jih tudi realizirali.

Prihodnjé bomo objavili, kaj smo zabeležili v razgovorih s predsednikom občinskega sindikalnega sveta Božom Strnadom, sekretarjem občinske konference ZK Franjom Ledinekom in direktorico banke Marijo Goddec.

D. Utenkar

Kmetijstvo na razpotju

Če bi hoteli potegniti temeljni zaključek prve konference ZKJ v pogledu kmetijske politike, bi lahko rekli, da ta zahteva ustvaritev takšnih družbeno-ekonomskih pogojev, v katerih bi delovne organizacije kmetijstva razpolagale z večjim viškom svojega dela kot je to bilo doslej. To pravzaprav niti ni specifičnost kmetijstva, ker se zahteve po zmanjšanju davčnih obveznosti ponavljajo povsod, kjer je govor o teh problemih.

Družbeni in gospodarski rezultati kažejo poleg težav, kolebanj in drugega, da je bil temeljni kurz politike socialistične preobrazbe kmetijstva pravičen. Soglasno pa je bila izražena misel, da je treba razširiti tudi na tem področju gospodarjenja materialno bazo samoupravljanja in da je treba omogočiti združenim delovnim ljudem delitev po rezultatih dela, ki bi si zagotovili svojo gospodarsko in socialno varnost.

Glede na to, da imamo v državi različne narave, proizvodno-ekonomske in socialne pogoje za razvoj kmetijstva v posameznih predelih, bi naj uporabljali v različnih predelih različne ukrepe. To pomeni večjo samostojnost, vlogo in odgovornost republik in pokrajin za razvoj kmetijstva in sploh podeželja. Na konferenci je bilo izrazito povedano, da ni mogoče uporabljati enakih ukrepov na primer v Vojvodini in na Kosovem.

Federacija in kmetijstvo

Predlogi za zmanjšanje kompetenc zveznih organov na področju gospodarstva ne morejo mimo kmetijstva in njegovega položaja v novih pogojih. Na nivoju zveze bi naj formulirali samo splošno jugoslovansko politiko o kmetijstvu, vse drugo pa bi prepustili republikam, ki bo-

do glede na specifične pogoje posameznih predelov iskale najboljše rešitve.

V tem vsekakor ne bi smeli ukreniti ničesar, kar bi delovalo proti enotnosti jugoslovanskega tržišča. Z nujnostjo funkcioniranja enotnega našega tržišča pred očmi bi zveza skladno s svojimi funkcijami zagotavljala pogoje za vzdrževanje ustreznih paritete cen med kmetijskimi in industrijskimi proizvodi ter za realizacijo z odgovori določene politike glede kmetijstvo — industrijske proizvodnje.

Nov položaj zasebnih proizvajalcev

Konferenca je bila soglasna v ugotovitvi, da morajo imeti ljudje na podeželju socialno in ekonomsko varnost. V okvirih našega družbeno-ekonomskega sistema naj enakopravno sodelujejo v različnih oblikah samoupravljanja: v krajevni skupnosti, občini, republiki in zvezi. Delovne organizacije in vse družbenopolitične skupnosti se naj angažirajo pri ustvarjanju pogojev, da bo zasebni proizvajalec lahko povečal produktivnost svojega dela, če bo videl v tem svoj gospodarski interes.

Opremljanje zasebnih kmetijskih proizvajalcev z ustrežno mehanizacijo je sestavni del povezovanja kmetov z delovnimi organizacijami družbenega kmetijstva. V tem pogledu je treba zagotoviti ustrezne možnosti za kredite za zasebne kmete.

Konferenca je odgovorila tudi na vprašanja o potrebi spremembe agrarnega maksimuma. Ker povzroča sedanje stanje zasebnim kmetom v hribovitih predelih določene težave, ker jim onemogoča zagotavljanje eksistence s svojim delom, bi naj to zadevo urejale republike in skladu s svojimi specifičnimi potrebami.

DR

Svečanost v ptujem gledališču

Pod pokroviteljstvom občinske konference SZDL Ptuj je bila v petek zvečer v ptujem gledališču svečana predstava Finžgarjeve ljudske igre Razvalina življenja. Delo je režiral Peter Malec za svoj 35-letni gledališki jubilej. Po proslavi so slavnostno čestitali predstavniki družbenopolitičnih organizacij Ptuja ter znani slovenski gledališki in kulturni delav-

ci kot so prof. Mirko Mahnič, Mira Danilova, Elvira Kraljeva in drugi.

Režiser in igralec Peter Malec je ob svojem 35-letnem delu v službi Talije prejel tudi številne brzojavke iz različnih krajev Jugoslavije in inozemstva. Lepo priznanje za delo, ki mu je Peter Malec posvetil življenje. Čestitkam se pridružujemo tudi mi.

Jr

Vreme

do nedelje, 22. novembra 1970.

Polna luna bo v petek, 13. novembra, ob 3.28 uri.

Nanovsed: Sedanje vreme se bo držalo še ves prihodnji teden. Še nekoliko hladneje bo.

Alojz Cestnik

Ali zahajamo v skrajnost?

Dolgo je že tega, ko so naši delavci in strokovnjaki naleteli na številne probleme, če so se hoteli zaposliti v inozemstvu. Potem smo vsi stvar legalizirali in odprli vrata, poudarjam — odprli preširoko. Kajti danes ugovarjamo, da se je število jugoslovanskih delavcev, zaposlenih v inozemstvu, približalo milijonu. Poznamo še

podatek, da je 11 odstotkov dela zmernih Slovencev v tujini.

Toliko v informacijo in premišljanje v začetku.

Na vseh najrazličnejših nivojih pa smo pričeli ugotavljati, da smo naredili neod-

pušljivo napako, ko smo ne kako kar z veseljem opazovali »prodor« jugoslovanskih strokovnjakov v zahodno tehnologijo. Mnoge domače tovarne so ostale brez potrebnih strokovnih moči. Poznamo primere, ko so iz Vojvodine iz posameznih podjetij odšli strokovnjaki iz ene delovne organizacije kar skupinsko v »pečalbo«. Včasih tudi polovica strokovnjakov iz enega podjetja naenkrat. Med njimi pa ni bil večji del mladih, ki v organizaciji zaradi najrazličnejših motivov niso mogli najti svojega mesta.

Preselimo se ponovno v sedanost. Vsakodnevni pojav je, ko slišimo, da mnoge delovne organizacije poskušajo pridobiti strokovnjake nazaj. Kako jim to uspeva, zaenkrat še ne moremo govoriti, odziv pa niti ni tak velik. Nas najbolj zanima, kakšnem trenutku in pod kakšnimi pogoji se strokovnjaki vračajo. Najbolj pogosto slišimo, da jim delovne organizacije ponujajo priložnost osebni dohodek, ki ga prejema v tujini, v kapitalistični gospodarski sferi. Nudimo stanovanja, morda še kaj. Kljub temu odziv ni najboljši, vsaj v prvi fazi ne. V dnevnem časopisu pa smo lahko prebrali, da nekatera podjetja ponujajo strokovnjakom celo večje prejemke, kot jih imajo v sedanjih delovnih hramah Zvezni republiki Nemčiji, Švici in drugod.

Razumemo stisko podjetij, pa kljub temu vse skupaj ne zveni nič kaj socialistično. Je kdo morda pomislil, da vabimo strokovnjake, ki so s navsezadnje osnovno izobražbo pridobili doma? Je pri ponujanju kdo pomislil, v kakšen položaj postavljamo tiste domače strokovnjake, ki so ostali, se trudili za razvoj in razvoj s poprečnimi osebni dohodki, ne tako nizki, mi, pa tudi ne tako visoki, mi?

V kakšen položaj bomo torej postavili domačega strokovnjaka, ki je ostal doma in ga sedaj ni potrebno vabiti ali prositi za vrnitev?

Ne moremo mu obljubiti toliko osebnega dohodka, kot ga obljubljamo tistemu, ki se vabimo. Torej bomo našega strokovnjaka prisilili, da bo pomislil na tisto, kar so njegovi kolegi pred leti, kajti vrnil se bo lahko pod mnogo ugodnejšimi pogoji.

Se vam ne zdi, da zahajamo v skrajnost?

D. Utenkar

GENERAL CHARLES DE GAULLE: VELIKI DRŽAVNIK IN VOJAK, KI JE VRNIL FRANCJI SAMOZAVEST IN TRDNOST — SIMBOL ODPORNIŠKEGA GIBANJA MED DRUGO SVETOVNO VOJNO

IZBRANEC USODE

»Vse ima svoj konec, pa tudi jaz. Konec utesene nastopiti noč, čez šest mesecev ali čez šest let.« Tako je odgovoril pred nedavnim nekdanji predsednik francoske republike general Charles de Gaulle, ko so ga časnikarji vprašali, ali kdaj pomisli na smrt.

Ta je prišla nenadoma, nepričakovano, sredi priprav najnovejših memoarov, ki jih je še nameraval zapustiti potomcem. Ugrabila je življenje ponosne, dominantne figure, navzoče v usodnih trenutkih medvojne in povojne Francije. Svetovno prizorišče zapušča vojak in državnik, ki bo zavzel eno od najvišjih mest ne le v francoski, temveč tudi v svetovni zgodovini, 20. stoletja, navdahnjen in skorajda bolezensko obseden z vizijo veličine Francije in združene Evrope.

Več kot desetletje je slovel v Evropi ta avtokratski, včasih celo arogantni kolos kot predsednik pete republike svoje dežele. Franciji je dal trdnost in samozavest, Alžiriji pa neodvisnost. Nikoli ni dvomil, da je izvoljenec usode, najprej kot poseben izbrani svobodne Francije med drugo svetovno vojno, pozneje pa kot njen rešitelj pred politično zmedo.

Sam je sodil, da je Zahodna Evropa potencialna tretja sila v povojni polarizaciji v Vzhod in Zahod, vendar v tej skupini ni videl nobene vloge za Veliko Britanijo. Bil je svojevrsten velikan v fizičnem in političnem pomenu. Svoje mišljenje o sebi je najbolje zgostil s pripombo, ki jo je izrekel britanskemu prvaku Winstonu Churchillju v temnih vojnih dneh 1. 1940: »Jaz sem Francija...«

To je bilo v času, ko je general, ki je v mladosti nameraval postati misijonar, živel kot begunec v Veliki Britaniji, vendar je svoje srce in sile svobodne Francije posvetil boju proti Hitlerju.

Ob koncu vojne je bil začasni predsednik francoske vlade, vendar je 1. 1946 obrnil hrbet francoskim politikom četrte republike. Bil je osamljena osebnost v politični divjini kar 12 let in je ta čas preživel v pisanju

spominov. L. 1958 se je spet vrnil na oblast kot predsednik in najmočnejši šef francoske države po Napoleonu III.

Naslednjih 11 let je bil najbolj sporen državnik v Evropi. Videl je samovoljno, vendar je opravil revolucijo v francoskih političnih ustanovah in vodil svojo deželo v smeri močne in

General de Gaulle je preživel mnoge notranje krize vključno z množičnim študentskim uporom 1. 1968 ter nekaj atentati. L. 1969 je nenadoma odstopil, ko je izgubil na referendumu o regionalni in senatni reformi.

Rodil se je v Lilleu 22. novembra 1. 1890 v družini profesorja filozofije na pariškem jezuitskem collegeu. Sam se je šolal v tej ustanovi. Leta 1910 je stopil v vojno akademijo, kjer je dobil zaradi velike višine (190 cm) vzdevek »veliki beluš«. Ocenili so ga za odličnega vojaka v prvi svetovni vojni. L. 1916 je bil hu-

do ranjen in je prišel v nemško ujetništvo. Med dvema vojnima je predaval vojaško strategijo in pisal o tem. Propagiral je teorijo o uporabi oklepnih vozil v vojni — in to so pozneje uporabili Nemci v svojem »blitzkriegu« — v ofenzivah druge svetovne vojne. L. 1939 je ob izbruhu vojne postal poveljnik tankovske brigade v generala pa so ga povišali na bojšču 1. 1940.

Ko je maršal Pétain 17. junija sporočil francosko kapitulacijo, je general de Gaulle odšel v Veliko Britanijo in dal po BBC znano izjavo: »Francija je izgubila eno bitko, ne pa tudi vojno.« Sporočil je, da bo gibanje svobodne Francije nadaljevalo boj proti Hitlerju. Postal je središče okrog katerega se je zbiralo odporiško gibanje, predstnik francoskega komiteja za nacionalno osvoboditev in simbol odpora svoje dežele.

Churchill se je 1. 1940 obrnil nanj kot na osebnost usode, čeprav je pozneje tudi izjavil, da je bil najhujši kriz, ki ga je moral nositi med vojno »lorajnski kriz« — simbol svobodnih Francozov in de Gaulle.

Od osvoboditve do januarja 1. 1946 je načeloval vladi, sestavljeni iz predstavnikov vseh strank. Nato se je umaknil, čeprav ni nikoli priznal poraza. L. 1958 je znova prevzel oblast na poziv narodne skupščine zaradi položaja v Alžiriji; dobil je položaj premiera in tudi pooblastilo, da spremeni ustavo. Tako se je 30. septembra 1. 1958 rodila peta republika, de Gaulle pa je bil izvoljen 28. decembra za njenega predsednika. Končal je vojno v Alžiriji, obvladal upor generalov in nasilje organizacije OAS. Nekdanjim kolonijam v Afriki je dal neodvisnost, vendar jih je obdržal v tesni zvezi z metropolo. Pospešil je razvoj atomske energije in izdelavo atomske bombe.

General in vojak z razgibanim življenjem

neodvisne mednarodne vloge. Izkoristil je svojo osebno oblast in vpliv in končal vojno v Alžiriji, ki je postala neodvisna. Dal je svoj »veto« zoper vstop Anglije v evropsko gospodarsko skupnost 1. 1963, priznal LR Kitajsko 1. 1964 in umaknil francoske sile iz združene strukture atlantskega pakta 1. 1966.

Britanske in ameriške oblasti so v skrbih gledale, kako odpira pot do Sovjetske zveze in izraža podporo arabski stvari na Bliznjem vzhodu, v nasprotju s politiko zahodnih zaveznikov.

L. 1963 je bil znova izvoljen za predsednika republike za naslednjih osem let. Študentski in delavski nemiri so vplivali na predsednika, da je razpustil skupščino in razpisal nove volitve, še poprej pa amnestiral znane desničarske politike v izgnanstvu. Na volitvah so premočno zmagali degolisti. Vendar predsednik ni uspel z osebnim referendumom v zvezi s senatno in regionalno reformo 1. 1969, pa je odstopil in od tedaj dalje je živel na svojem posestvu Colombey-les-deux-Eglises, kjer je tudi umrl.

Dolgoročni razvoj Slovenije

Naloge je treba povezati z dolgoročnimi cilji

V tem času v Sloveniji in v Jugoslaviji razpravljamo, razmišljamo in snujemo predloge za srednjeročne in dolgoročne programe družbenega razvoja. Razprave ne potekajo samo v družbeno-političnih organizacijah, temveč tudi v strokovnih in znanstvenih združenjih, na različnih posvetovanjih itd.

Cilji, h katerim težimo, in naloge, ki jih sprejemamo, lahko postanejo nerealni, če ne bi upoštevali današnje resničnosti razmer, v katerih snujemo prihodnost. Ta resničnost so družbeni procesi doma in po svetu. Zlasti pomembna razsežnost današnje stvarnosti je znanstveno tehnološki razvoj s posledicami, ki nastajajo na vseh družbenih področjih. Kažejo se v nastajanju novih potreb in nalog, političnih, gospodarskih, znanstvenih, izobraževalnih. Zaostajanje na enem področju povzroča negativne posledice v razvoju na vseh drugih področjih in družbe kot celote. Programiranje naših ciljev in političnega delovanja mora s temi razmerami in spremembami računati. Nekatere spremembe je mogoče predvideti, nekatere samo domnevati ali pričakovati. Eno pa je gotovo: neupoštevanje današnje razvojne dinamike, ki je bistvena novost in značilnost te stvarnosti, lahko resno ogroža temeljno in dolgoročno razvojno usmeritev, ki je in mora biti opredeljena kot uresničevanje zgodovinskih interesov delavskega razreda.

Vsi dolgoročni cilji, naloge in interesi postanejo lahko samo sanjarjenje o neki čudoviti prihodnosti, če ne bomo sposobni vzpostaviti zveze, oziroma najti poti med današnjimi realnimi interesi in dolgoročnimi cilji in nalogami. Se zlasti za sindikat je pomembno, da ima pred očmi tudi današnje interese, in da se v politični akciji osredotoči predvsem na stimuliranje današnjih materialnih in moralnih interesov ljudi — vseh dejavnikov družbenega napredka.

Ko snujemo in oblikujemo dolgoročni program razvoja slovenske družbe, tega ne delamo le zato, da ne bi zastajali za razvitejšimi, ali morda le zato, ker bi hoteli tekrovati z njimi. To delamo predvsem zaradi nas samih, zaradi družbe, v kateri živimo, zaradi vseh in vsakogar, ki hoče živeti boljše in lepše doma in ne na tujem pa tudi že danes in ne šele jutri.

Sindikat kot organizacija delavcev ni in ne more biti brez ambicij vplivati na snovanje bodočnosti slovenske družbe in na oblikovanje njenih razvojnih ciljev.

Kakšno družbo želimo? Nikakor ne zastavljamo a zanamajamo potrebo po

hitrejšem materialnem razvoju družbe, čeprav bi bili — najlaže rečeno — enostranski, če bi snovanja Slovencev podrejali le materialnim ciljem. Težimo k materialno bogati družbi, toda nič manj k družbi kulturnega bogastva, bogastva zdravja, zadovoljstva v delu in ustvarjanja. Takšna družba bo mnogo lažje premagovala notranja nasprotja. Z drugimi besedami: hočemo večjo socializacijo družbe. Cilj, ki je zastavljen — to je socializacija družbe — pa terja premagovanje današnje socialne diferenciacije, o kateri pri nas zadnje čase veliko govorimo. Velikokrat pa vse poenostavimo in mislimo, da gre le za razliko v osebnih dohodkih in v materialnem položaju posameznikov in družbenih slojev v družbi. Razlike v materialnem položaju so posledice razlik v sposobnosti in možnosti ustvarjanja razlik v znanju in v kulturni razgledanosti, prepađa med fizičnim in umskim delom itd.

Socialne razlike moramo reševati pri koreninah in v zrokih in ne le pri posledicah. Torej moramo postopno ustvarjati bolj izenačene možnosti za ustvarjalno delo.

V politiko družbenega razvoja je treba vgrajevati elemente socialistične solidarnosti. Katere prvine solidarnosti, kako kdaj, in kje jih vgrajevati v naš ekonomski in družbeni sistem, to pa je stvar realne ocene naših zmognosti pa tudi stvar politike oziroma ciljev, ki jih zasledujemo trenutno in dolgoročno. Eno je gotovo: solidarnosti ne smemo in ne moremo pojmovati le kot politično devizo ali parolo manj razvitih in socialno ogroženih. Zato solidarnost tudi ne more biti le sestavljanka takšnih ali drugačnih, bolj ali slabših ukrepov, ki usmerjajo distribucijo ustvarjenega bogastva.

Ko se zavzemamo za hitrejšo spreminjanje socialne strukture mislimo, da bo materialne cilje, ki jih programiramo, možno doseči tudi s pospešenim in premišljenim zaposlovanjem vseh za delo sposobnih na produktivnih mestih.

Ze danes v Sloveniji nekaterim pomembnim gospodarskim dejavnostim zlasti pa nekaterim območjem primanjkuje delavcev. Ni jih lahko dobiti tudi s tistih območij, ki so manj razvite in kjer v statistikah prikazujemo nezaposlenost. Iluzorno je misliti in pričakovati, da bomo problem zaposlovanja ljudi s teh območij lahko reševali le z odpiranjem delovnih mest tam, kjer prebivajo. Tehnologija bo v prihodnosti tudi znatno večjo prostorsko mobilnost delavcev.

Tudi zaposlovanja v tujini ne moremo prepuščati stihiji. Danes že lahko in moramo voditi politiko na tem področju. Povečati je treba stimulacijo za kvalificirano delo in tako zavezati odhod kvalificiranih delavcev na tuje.

Ene od temeljnih nalog v bitki za strateške cilje, ki jih programiramo in pri katerih se bomo sindikati še posebej angažirali, je povezovanje in združevanje celotnega izobraževanja in znanosti je še zlasti pereča, zaradi potrebe družbenega razvoja v razmerah znanstveno-tehničnega napredka. Ta integracija pomeni enega najvažnejših pogojev za razvijanje produktivnih sil.

Osnovni izobraževalni sistem naravnost kliče po spremembah. Danes se ne moremo odločiti, da bi zaposlovali le tiste mlade ljudi, ki uspešno končajo osemletno šolanje, saj bi s tem zaprli perspektivo velikemu delu mlade generacije. Torej treba je popraviti osnovno šolo. Zaman se je pripraviti o tem, kdo je dolžan popravljati stare grehe osnovnega šolanja. Znanstveno tehnični razvoj terja, da pospešimo tudi reformno ostalega šolanja in da zgradimo sistem izpopolnjevanja znanja vseh zaposlenih tudi na višjih ravneh.

Ali ni vse bolj očitno, da izgublamo velike delovne in ustvarjalne potencialne, ko tisti, ki končajo šolanje, zapuščajo šolske prostore v starosti komaj 30 let, njihovo znanje pa potem večkrat ostaja le takšno, kot so si ga pridobili v šoli, čeprav se na področju njihovih strok dogajajo iz dneva v dan revolucionarne spremembe. To je naloga celotne družbe! O njej pa morajo še posebej razmišljati tisti, ki delajo na področju izobraževanja, da bi tako prišli do sodobnih rešitev.

PONOČI BREZ LUČI

V Ormožu v Novakovi ulici se je pripetila prometna nesreča zaradi vinjenosti in nočarjenosti kolesa.

Kolesar Franc Meško, delavec pri GP »Ograd« Ormož, doma iz vasi Drakš pri Veliki Nedelji, se je peljal s kolesom brez luči. Ko se je v temnem delu ulice peljal po klancu navzdol, je zadel pešca Jožeta Sevra, upokojenca iz Hajndla pri V. Nedelji, ki je šel po skrajno desni strani ceste in ob sebi peljal kolo. Oba sta padla in dobila telesne poškodbe. Meška so odpeljali v bolnišnico v Ptuj. Sever pa ni iskal zdravniške pomoči.

jr

Nekatera vprašanja Gorišničarov

Kdaj odgovori in kdo jih bo dal?

29. oktobra t. l. so imeli v Gorišnici sestanek krajevne organizacije Socialistične zveze. Zbralo se je 43 vprašanih, na programu pa je bila razprava o zdravstvenem zavarovanju kmetov. Ker je gorišniško območje kmečkega značaja je razumljivo, da je vprašanje za nje zelo pomembno.

Statut skupnosti zdravstvenega zavarovanja kmetov in pravilnik o uveljavitvi pravic iz zdravstvenega zavarovanja kmetov sta vzbudila med navzočimi vrsto vprašanj, na katera ne najdemo ustreznih odgovorov. Vprašanja so padla drugo za drugim. Glasila so se:

— Kdaj bo dosegel kmet pokojnino? S 75 letom starosti?

— Zakaj smo kmetje zastavljeni? Ali nismo v NOB sodelovali in žrtvovali, kolikor smo mogli?

— Nismo tudi kmetje delavci?

— Kaj bi rekli delavci, če bi jim ponudili pokojnino s 75 leti starosti?

— Kje so kmečki žulji, ki so ostali v nekdanji gorišniški kmetijski zadrugi v obliki obsežnega strojnega parka? Danes smo zopet odvisni

od posameznih lastnikov traktorjev in drugih strojev. — Zakaj industrija ne vrača kmetijstvu, kar je od nje dobila v prvih povojnih letih?

— Kako je mogoče, da se zbirajo v predelavi kmetijskih proizvodov tako velika sredstva na račun predelovalca — kmeta in potrošnika — delavca?

— Zakaj družba dopušča, da imajo posamezniki toliko denarja, da ne vedo kam z njim (vile, avtomobili, vikendi, luksus)?

— Zakaj ne prispeva v sklad kmečkega zavarovanja tudi predelovalna industrija kmetijskih proizvodov, ki kopiči velikanska sredstva?

— Kako je mogoče, da si trgovina kroji cene, kakor ji ustrezajo in si deli dobičke, čeprav ničesar ne ustvarja?

Vprašanj je bila še cela vrsta in so se dotikala predstavnosti kmetov v skupščinah, reševanja splošno kmetijskih vprašanj, splošne enakopravnosti, prevelikega administrativnega aparata itd., itd.

Vprašanja so torej tu, z odgovori pa ne bi smeli predolgo odlašati.

Uspeh ZRVS občine Ormož

Zveza rezervnih vojaških starešin občine Varaždin je na Vinici organizirala medobčinske taktične vaje za rezervne vojaške starešine občine Ormož in Varaždin.

Prvi del vaje je obsegal preverjanje znanja iz celotne narodne obrambe, kjer so bila vprašanja iz vojaške taktike, oborožitve, ABH, zvez, risanja taktičnih in topografskih znakov, kar je težje od spoznavanja teh znakov. Zraven teh 125 testnih vprašanj so rezervni oficirji, udeleženci vaje, morali skupinsko reševati taktične naloge in narisati določene karte ter zapisati pravilne odgovore.

Večji uspeh je pri tem dosegla gostujoča 15-članska ekipa iz Ormoža, ki je zmagala v skupini komandirjev

čet in posameznikov, medtem ko je Varaždin zmagal v skupini komandirjev vodov.

Izredno tesno sodelovanje, ki je med Ormožom in Varaždinom na tem področju že tradicionalno, se je s tem še poglobilo. Organizatorjem gre vse priznanje za izredno dobro pripravo vaje in posebno prisrčen sprejem.

Republiški opazovalec Hrvaške iz Zagreba in predstavnik regijskega odbora ZRVS iz Reke sta izrazila izredno zadovoljstvo ob tem uspehu rezervnih starešin. O tem je poročal tudi radio Zagreb.

Tovariški popoldan je minil v lepem in prisrčnem vzdušju in v znamenju nadaljnjega sodelovanja na tem področju.

jr

PREKRATKA VARNOST-NA RAZDALJA

V Cvetkovcih se je prejšnji teden pripetila prometna nesreča zaradi prekratke varnostne razdalje.

Ferdo Horvat iz Ptuja je peljal z osebnim avtomobilom iz Ptuja proti Ormožu. V Cvetkovcih je nameraval zavijati v levo, zato je ustavil. Za njim je medtem pripeljal Janez Dovečar iz Vičane pri

Veliki Nedelji zaposlen v Nemčiji. Po vsej verjetnosti je hotel Dovečar prehiteti Horvata po desni strani in pri tem zadel v Horvatov avtomobil.

Pri nesreči sta bila poškodovana Janez Dovečar in njegova sopotnica Anica Petek iz Sardinia in so ju prepeljali v bolnišnico v Ptuj. Materialne škode na obeh vozilih je za 5000 din.

jr

Zdravstveno zavarovanje

Bistvene spremembe

Zvezna skupščina je v maju leta 1969 sprejela splošni zakon o zdravstvenem zavarovanju o obveznih oblikah zdravstvenega varstva prebivalstva, ki je postavil pravne temelje za bodočo ureditev zdravstvenega zavarovanja v Jugoslaviji. Julija letos pa je skupščina Slovenije sprejela še republiški zakon o zdravstvenem zavarovanju in obveznih oblikah varstva. Ker bo 31. decembra prenehal veljati sedanji temeljni zakon, je nujna ustrežna ureditev odnosov, ki so bistvenega pomena za novi sistem zdravstvenega zavarovanja, tudi s statutom skupnosti.

Za razliko od sedanjega sistema zdravstvenega zavarovanja, ki je bil več ali manj enoten na vsem jugoslovanskem ozemlju, ker je bilo prepuščeno republiškim in komunalnim skupnostim socialnega zavarovanja delavcev sorazmerno ozko področje za samoupravno urejanje pravic, je zlasti bistvenega pomena za novi sistem ravno samoupravno odločanje zavarovancev o njihovih pravicah. Eno od temeljnih načel bodočega sistema zdravstvenega zavarovanja je namreč načelo samoupravnosti in avtonomnosti zavarovancev pri urejanju pravic in dolžnosti iz zavarovanja. S tem, da je zakon uveljavil sistem zdravstvenega zavarovanja skupaj s sistemom obveznih oblik vsem občanom zagotovljenega zdravstvenega varstva, je tudi storjen pomemben korak na področju vpeljave zdravstvenega zavarovanja vsega prebivalstva.

Delavci in osebe, ki opravljajo samostojno poklicno dejavnost, določajo kot zavarovanci samostojno v svojih samoupravnih skupnostih zase in za svoje družinske člane zdravstveno varstvo in druge pravice ter obveznosti, obseg in raven pravic, kakor tudi način njihove uporabe in sredstva, potrebna za njihovo uveljavljanje.

V ponedeljek zvečer je bilo v ptujski kinodvorani XXI nagradno žrebanje vlagateljev, ki varčujejo pri KB Ptuj

S škodo se bo vozil Konrad Vela

Varčevalci, ki nalagajo svoje prihranke pri Kreditni banki Ptuj, so v ponedeljek do zadnjega sedeža napolnili dvorano mestnega kina Ptuj

avtomobil škoda in 80 drugih lepih nagrad. Sreča se je nasmešnila cestnemu nadzorniku Konradu Vela iz Rogoznice 19 pri Ptuj. Avtomobilu, s katerim se je že do sedaj vozil po raztrganih cestah v naši občini, je torej dodal še enega.

Svečanost je začel direktor KB Ptuj Viktor Cvirn, vse do začetka žrebanja pa so jo nadaljevali fantje ansambla Toneta Kmetca iz Ptuja in humoristi iz Ptuja in humoristi iz SNG Maribor Arnold Tovornik, Franjo Vičar in Jože Samec.

Napočil je težko pričakovani trenutek, ko je zasedla svoja mesta komisija za žrebanje. Žrebne lističe sta izvlekla najmlajša udeleženca te prireditve Janko in Gabrijela iz Ptuja. Ob vsakem lističu so bile vse okoli uprte v napovedovalca radia Ptuj Marjana Šnebergerja, ki je uspešno vodil prireditev. V dvorani so se slišali preseñeni vzkliki: »Moja številka hranilne knjižice je bila izžrebana!« Najbolj napeto je bilo seveda pri zadnjem lističu, ko je bila izžrebana »škoda«. Zal je čakal vlagatelj samo en avtomobil, s katerim se bo odšel vozil, morda ga bo tudi prodal — cestni nadzornik Konrad Vela iz Rogoznice, ki je v razgovoru v šali pripomnil, da ga je k varčevanju »prisilila« žena.

Temu je sledilo še žrebanje sedežev v dvorani. Nekatera ptujska in mariborska podjetja so presenetljivo obiskovalce z lepimi darili. Prireditev je bila s tem končana. Vlagatelji pa bodo potrpežljivo čakali do naslednjega žrebanja.

-dar

ZOPET POLOMLJENE ZAPORNICE

Voznik osebnega avtomobila Zlatan Jandrovič, študent iz Zagreba je vozil osebni avtomobil znamke Mercedes iz Ptuja proti Ormožu. Ko je pripeljal do železniškega prehoda pri Veliki Nedelji, je na približni razdalji petih metrov opazil, da so zapornice spuščene. Zaradi kratke razdalje, vozila ni mogel več ustaviti. Pri trčenju je zlomil prvo zapornico ter zapeljal prek proge in pod drugo zapornico, ki jo je z avtomobilom dvignil, zadela v stoječi avtomobil Janka Grdiča iz Ptuja ter tu obstal.

Pri nesreči je bil telesno poškodovan železniški uslužbenec Avgust Zemljak iz Mihovca, medtem ko so trije potniki v Mercedesu ostali nepoškodovani. Materialne škode je za 10.600 din.

lr

Seznam izžrebanih

številke hranilnih knjižic in deviznih računov na XXI. nagradnem žrebanju dne 9. 11. 1970, ki ga je priredila v Mestnem kinu v Ptuj Kreditna banka Ptuj

1. električna blazina	št. hran. knjižice	33319
2. električna blazina	št. hran. knjižice	35067
3. električna blazina	št. deviznega rač.	1055
4. električna blazina	št. hran. knjižice	12006
5. električna blazina	št. hran. knjižice	1360
6. električna blazina	št. hran. knjižice	23033
7. električna blazina	št. hran. knjižice	1300
8. električna blazina	št. hran. knjižice	10826
9. električna blazina	št. hran. knjižice	9715
10. električna blazina	št. hran. knjižice	11680
11. jedilni pribor	št. hran. knjižice	5035
12. jedilni pribor	št. hran. knjižice	10466
13. jedilni pribor	št. deviznega rač.	1713
14. jedilni pribor	št. hran. knjižice	12373
15. jedilni pribor	št. hran. knjižice	36082
16. stenska bater. ura	št. hran. knjižice	689 PK
17. stenska bater. ura	št. hran. knjižice	9340
18. stenska bater. ura	št. hran. knjižice	4930
19. stenska bater. ura	št. hran. knjižice	8562
20. stenska bater. ura	št. hran. knjižice	9320
21. stenska bater. ura	št. hran. knjižice	10569
22. stenska bater. ura	št. hran. knjižice	13168
23. stenska bater. ura	št. hran. knjižice	11768
24. stenska bater. ura	št. deviznega rač.	903
25. stenska bater. ura	št. hran. knjižice	4938
26. stenska bater. ura	št. deviznega rač.	1017
27. stenska bater. ura	št. hran. knjižice	23189
28. stenska bater. ura	št. deviznega rač.	273
29. stenska bater. ura	št. hran. knjižice	2215
30. stenska bater. ura	št. hran. knjižice	9786
31. stenska bater. ura	št. deviznega rač.	416
32. stenska bater. ura	št. hran. knjižice	10820
33. stenska bater. ura	št. hran. knjižice	5160
34. stenska bater. ura	št. hran. knjižice	8382
35. stenska bater. ura	št. deviznega rač.	831
36. ura Poljot	št. hran. knjižice	8535
37. ura Poljot	št. hran. knjižice	5901
38. ura Poljot	št. hran. knjižice	40015
39. ura Poljot	št. hran. knjižice	4911
40. ura Poljot	št. hran. knjižice	40006
41. tranzistor Auritore	št. hran. knjižice	8934
42. tranzistor Auritore	št. hran. knjižice	2495
43. tranzistor Auritore	št. deviznega rač.	1737
44. tranzistor Auritore	št. hran. knjižice	5798
45. tranzistor Auritore	št. hran. knjižice	9497
46. tranzistor Auritore	št. hran. knjižice	5025
47. tranzistor Auritore	št. hran. knjižice	10931
48. tranzistor Auritore	št. deviznega rač.	1252
49. tranzistor Auritore	št. hran. knjižice	13599
50. tranzistor Auritore	št. hran. knjižice	32008
51. fotoaparat Bereta	št. hran. knjižice	24086
52. fotoaparat Bereta	št. hran. knjižice	9828
53. fotoaparat Bereta	št. hran. knjižice	35064
54. fotoaparat Bereta	št. hran. knjižice	7711
55. fotoaparat Bereta	št. hran. knjižice	165 MH
56. fotoaparat Bereta	št. hran. knjižice	36140
57. fotoaparat Bereta	št. hran. knjižice	1349 PK
58. fotoaparat Bereta	št. hran. knjižice	4346
59. fotoaparat Bereta	št. deviznega rač.	785
60. fotoaparat Bereta	št. hran. knjižice	11494
61. ura Darwill	št. hran. knjižice	9559
62. ura Darwill	št. deviznega rač.	442
63. ura Darwill	št. hran. knjižice	82475
64. ura Darwill	št. hran. knjižice	11157
65. ura Darwill	št. hran. knjižice	141 PK
66. jedilni servis — poljski	št. hran. knjižice	11732
67. jedilni servis — poljski	št. hran. knjižice	8421 A
68. jedilni servis — poljski	št. hran. knjižice	12325
69. jedilni servis — poljski	št. deviznega rač.	1435
70. jedilni servis — poljski	št. hran. knjižice	2677
71. sesalec za prah	št. hran. knjižice	8029
72. sesalec za prah	št. hran. knjižice	1082 MH
73. sesalec za prah	št. hran. knjižice	33782
74. sesalec za prah	št. hran. knjižice	3068
75. sesalec za prah	št. hran. knjižice	855
76. električni gramofon	št. deviznega rač.	786
77. bojler 80-literski	št. hran. knjižice	33044
78. bojler 80-literski	št. hran. knjižice	7267
79. električni gramofon	št. deviznega rač.	30
80. pralni stroj	št. hran. knjižice	7422
81. osebni avtomobil Škoda 100 L	št. deviznega rač.	1257

Tednik, vaš list

»Ko se grozdje v klet pospravi, dobro spreša, odcedi, s cukrom zmeša in osladi, svet' Martin k nam hiti.«

Martinov krst v Ormožu

Veselo martinovanje, ki je bilo v soboto v Ormožu, je prineslo v to, sicer po dogodkih te vrste pusto — mesto nekaj vedrine in smeja. Organizacija je glede na uvod v tradicionalno praznovanje martinove sobote izredno lepo uspela in tu gre veliko priznanje DPD Svobodj Ormož v celoti in še posebej njenemu vodstvu.

Številni Ormožani in gostje od vsepovsod so se zbrali ob štirih popoldne v Mestnem trgu, da bi bili priča čudežu, ko iz mošta nastane vino. Martin se je z gosko pod pazduho pripeljal v improvizirani kleti na tovarnjaku. Spremljal ga je mladinski pihalni orkester in pihal veselo koračnico, medtem ko so številni obiskovalci in brači pošteno kričali in »aufbiksali«, pozneje pa ubrano zapeli nekaj pivskih pesmi.

Osrednji del svečanosti na Mestnem trgu je predstavljala kronika, ki vam iz nje posredujemo nekaj odlomkov:

»Ko se grozdje v klet pospravi, / dobro spreša, odcedi, / cukrom zmeša in osladi, / svet' Martin k nam hiti. / Svet' Martin je družbenik / pa čeravno je svetnik. / Nič naj to ne moti nas, /

saj gre za davek ne za špas. / Sladko vince, naša paša, / vsem veselje nam prinaša, / ali druga je resnica, / pravi ljudska govorica. / Ta, ki ce-

Martinec v improvizirani kleti na tovarnjaku

lo leto dela, koplje, šprica se peha, / pa v jesen prav mastno kolne, / ko v klet' mošt pocen prodaja.

»Vince rujno, vince zlato, / ki Martin ga vsem bo dal, / ene delalo bogate, / drugi revež bo ostal. / Tak tudi z našo komuno, / ki o njej vse govori, / v vodi kažejo ji lu-

Potem je legendarni Martinec — predstavljaj ga je domačin Franček Pučko, krstil mošt in ga spremenil v vino ter povabil vse prisotne na veselo martinovanje v kinodvorano, kjer so pili starega in novega, jedli martinovo gos in plesali ob zvokih ansambla Frančka Žibreta vse do meglenega in deževnega nedeljskega jutra.

J. R.

Gos in rešeto je Martinec potreboval pri spremembi mošta v vino

Večje pravice za lastnike gozdov

Pred dnevi se je na gozdnem obratu v Ptuj sestal svet gozdnih predstavnikov, ki je obravnaval statučna določila, ki urejajo samoupravljanje kmetov — lastnikov gozdov za območje mariborskega gozdnega gospodarstva, kamor spadajo tudi gozdovi na območju ptujske občine.

Kot znano, gospodarji z gozdovi občanov, ki so jih oddale v gospodarjenje Gozdnemu gospodarstvu Maribor skupščine občin Maribor, Lenart, Slovenska Bistrica, Radlje, Ormož in Ptuj, znotraj gospodarskega območja z enakimi dolžnostmi, kot gospodarji z družbenimi (SLP) gozdovi, kar zagotavlja z dolžnostjo gospodarjenja po določbah temeljnega zakona o gozdovih.

To gospodarsko območje tvori naravno in gospodarsko celoto in podaja ekonomsko osnovo za pospeševanje gozdne proizvodnje tako glede izboljšanja biološkega stanja gozdov kot tudi tehnične opremljenosti in gradnje gozdnega prometnega omrežja, s čimer se doseže optimalen ekonomski učinek tekočega, zlasti pa še dolgoročnega gospodarjenja, ki hkrati zagotavlja njihovo obnovo, povečanje prirastka kot tudi

smotno izkoriščanje lesa in njenih proizvodov.

Ce bi želeli navesti vse pravice kmetov pa tudi dolžnosti podjetja kot organa, ki upravlja z gozdovi, bi porabili preveč prostora. Zato se bomo omejili le na najvažnejše, zlasti pa še na pravice, ki jih imajo kmetje. Nosilec upravljanja je sedaj delovna skupnost, ki kot celota upravlja podjetje. Glede pravic kmetov — lastnikov gozdov pa je nosilec upravljanja skupnost kmetov, ki svojo voljo izražajo potom svetov kmetov lastnikov gozdov in prek centralnega sveta podjetja kmetov lastnikov gozdov. Pri tem velja poudariti, da se bo svet kmetov lastnikov gozdov na gozdnem obratu v Ptuj povečal od sedanjih 9 na 15 članov, ki jih bodo kmetje v kratkem izvolili po sedežih krajevnih skupnosti za posamezna gozdnogospodarska območja v ptujski občini. Prav tako pa tudi v drugih občinah, kot sta Slovenska Bistrica in Ormož.

Omeniti velja, da so se člani sveta gozdnih posestnikov na zadnji seji zavzeli, da se naj statučna določila dopolnijo tako, da bi imel pravico voliti in biti voljen kmet — lastnik gozda, četudi ne proda vsako leto lesa gozdnemu obratu. Mnogi kmetje namreč prodajajo les samo vsako drugo leto.

Ker je na ptujskem območju že dalj časa čutili potrebo po organizaciji, ki bi bila sposobna za razrez hlobovine za kmete oziroma lastno uporabo v kmečkem gospodarstvu, so člani sveta izrazili mnenje, da bi se naj to čimprej uredilo. Kako bo to urejeno, bomo poročali v eni izmed naslednjih števil Teknika.

Vsekakor lahko zapišemo, da samoupravne pravice kmetov — lastnikov gozdov vse bolj prihajajo do veljave. Vsebinska samoupravnega odločanja je odvisna tudi od možnosti lastnikov gozdov, da razpolagajo z rezultati svojega dela in v tej smeri dobivajo kmetje vse večje pravice pri soodločanju in upravljanju z gozdovi kot tudi ustvarjenimi sredstvi, zlasti pa še načinom oblikovanja, združevanja in uporabe sredstev za obnovo gozdov. Velja še omeniti, da lahko dajejo kmetje predloge v zvezi z izboljšanjem dela in medsebojnih proizvodnih odnosov s podjetjem s ciljem povečanja učinka dela in vsklajevanja nalog gospodarjenja z gozdovi.

-fk

Ptuj potrebuje savno

Kot vemo, v Ptuj še dolgo ne bomo imeli letnega kopališča, kjer bi se lahko v poletnih mesecih hladili v sodobno urejenem bazenu. Kopališče v Kidričevem pa je že zdavnaj premajhno, da bi lahko v vročih dnevih sprejelo vse, ki se želijo ohladiti po trudapolnem delu.

Prav tako bi kazalo, da bi vsaj v nečem Ptuj prehitel druga slovenska mesta, ki si prizadevajo za napredek, zlasti pa še za zdravje svojih meščanov. Zato bi kazalo, da bi naj v Ptuj čimprej zbrali potreben denar za gradnjo večje saune, to je suhe kopeli, ki po izkušnjah naših severnjakov tako blagodejno vpliva na počutje, zlasti še starejših ljudi kot tudi športnikov. Omenimo naj, da imajo v skandinavskih državah, zlasti še na Finskem že skorajda v vsaki družini svojo sauno.

Suha kopel, kot se sauna tudi imenuje, ima tudi z zdravniškega stališča, zlasti v preventivni kot tudi kurativni vse večji pomen. Po takšnih kopelih postane človek bolj odporen proti vsem vremenskim spremembam ter ni tako podvržen prehladam, zlasti pa še revmatičnim obolenjem, ker se človeški or-

ganizem po takšnih kopelih utrdi, debelejši pa tudi izgubijo nekaj odvečnih telesnih zalog, kar si še posebej želijo naše boljše polovice (žene), ki tudi v poznejših letih želijo ohraniti svoj mladostni videz.

Menimo, da investicija za gradnjo takšnega »bazena« za suho kopel ne bi bila preveliko breme za ptujsko krajevno oziroma stanovanjsko skupnost ter bi se prav gotovo hitro in bogato obrestovala, še zlasti iz zdravstvenih vidikov. Kazalo pa bi tudi, naj bi projektanti ter izvajalci gradbenih del že pri gradnji stanovanj pomislili na posebne prostore za saune.

-fk

Tednik, vaš list

Tudi tako je bilo

Ob dnevu mrtvih smo povsod po mestih lahko srečali ljudi, ki so hoteli na grobove z velikimi in lepimi šopki ali košaricami krizantem. Veliko denarja je bilo izdane, včasih pa se mimogrede vprašamo, če je vse to potrebno. Res, da je to star običaj in spoštljiv poklon najbližjim, res pa je tudi, da vse skupaj nemalokrat izpade kot tekma sorodnikov kdo bo prinesel lepše cvetje na grob.

Nekje na Pohorju pa smo srečali ženo, ki teh problemov prav gotovo nima. Na hrbet si je nadelala koš, vzela v roke motiko in se podala na uro ali dve oddaljeno pokopališče. »Krizantemice« so se pozibavale nad njeno glavo, takšne z domačega vrta in še pohorske povrhu vsega. Grob je bil urejen, ženska pa se je zagotovo zadovoljna vrnila k vsakdanjim opravilom.

Posebna šola v Ormožu

Pomembna pridobitev

Prejšnji teden je v Ormožu pričela z delom težko pričakovana posebna šola. Prostor za pouk so v osnovni šoli na Hardeku pri Ormožu.

Tovarišici Branka Dogša in Danica Prapotnik, ki poučujeta na tej šoli, sta že pred mojim prihodom končali s poukom za tisti dan, zato smo se imeli čas pogovarjati. Otroci so pridno zlagali koeke in čakali na odhode avtobusov, da jih odpeljejo na njihove domove: na Kog, v anjkovce, k Tomažu, v

Podgorce in k Veliki Nedežli.

Najprej je stekla beseda o krog začasnih težav, ki pa so prehodnega značaja, kot je povedala tov. Branka. Učence morata pričakati pri avtobusih in jih pripeljati v šolo. Po pouku pa jih morata spet odpeljati na avtobusno postajo. To bo seveda trajalo samo tako dolgo, dokler se otroci ne privadijo.

Pouk traja 3 do 4 šolske ure. Otroci so stari od 8 do 11 let. Vsak razred šteje de-

set otrok. Nekateri starši pa nočejo pošiljati otrok v to šolo, ker smatrajo, da je njihov otrok dovolj pameten že zato, ker je njihov in pri tem prezirajo mnenje strokovnjakov, ki so otroke izbrali po skrbni analizi in z namenom, da bi jim pomagali. Tov. Branka je posebej poudarila in sam se s tem popolnoma strinjam, da namreč posebna šola ni manj vredna od redne osnovne šole, kot nekateri mislijo. Ta in vse takšne šole nudijo veliko pomoč otrokom, ki so po naravi ali kako drugače moteni v svojem razvoju in bodo s pomočjo takšne šole dosegli potrebno izobrazbo in lahko koristno in uspešno v življenju delali v prid sebi in družbi.

Med razgovorom sem opazil, da obe tovarišici učiteljici izredno dobro poznata vsakega otroka posebej. Tov. Danica je povedala, da je to osnovni pogoj za uspešen pouk. Otroka je treba najprej dobro spoznati in tudi razmere v katerih živi, so velikega pomena za uspešno delo. Pouk sam poteka v veli-

ki večini ob praktičnem delu. Teorije imajo malo ali pa je otrokom posredovana na tako konkreten in praktičen način, da jo lahko razume. Pri tem je treba imeti mnogo potrpljenja in v vsakim otrokom posebej delati. Šola je tudi dobro opremljena z vsem in še posebej z učnimi pripomočki.

Te skromne začetke posebnega šolstva v Ormožu lahko ocenimo kot izredno uspešne. Začetne težave niso tako velike, da bi lahko bile zaskrbljujoče. Tudi starši prizadeti otrok bodo prej ali slej spoznali vrednost te šole, ki ni postavljena v posemeh njim in njihovim otrokom, ampak gre za resno in skrbno prizadevanje družbe za lepšo bodočnost najmlajših. Vsem, ki so kakorkoli bili udeleženi pri organizaciji te šole, gre veliko priznanje.

Tovarišicama se zahvaljujem za priazen sprejem in razgovor, otrokom na posebni šoli v Ormožu pa želimo veliko uspehov.

jr

TV spored

NEDELJA, 15. november

9.25 Poročila, 9.30 Po domače s podpeškim triom Burnik, 10.00 Kmetijska oddaja, 10.45 Mozaik, 10.50 Otroška matineja, 11.55 TV kašipot, 13.30 Radost Evrope... Športno popoldne 18.30 Mestece Peyton 19.45 Cickak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Mejaši, 21.30 Videofon, 21.45 Športni pregled, 22.15 Poročila.

PONEDELJEK, 16. november

9.35 TV v šoli, 10.30 Nemščina, 10.45 Angleščina, 11.00 Osnove splošne izobrazbe, 14.45 TV v šoli, 15.40 Nemščina, 15.55 Angleščina, 16.10 Francoščina, 16.45 Madžarski TV pregled, 18.00 Zgodbe o Tuktuju, 18.15 Obzornik, 18.30 Od zore do mraka, 19.00 Mozaik, 19.05 Zabavno glasbena oddaja, 19.50 Cickak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Vsak dan en dolar, 21.40 Blejski bolnik, 22.10 Poročila.

TOREK, 17. november

9.35 TV v šoli, 10.40 Ruščina, 11.00 Osnove splošne izobrazbe, 14.45 TV v šoli, 15.35 Ruščina, 15.55 TV vrtec, 16.10 Angleščina, 17.15 Beethoven: druga simfonija, 18.00 Kako sta si mački kupili televizor, 18.15 Obzornik, 18.30 Srečanje v studiu 14: akademski plesni orkester, 19.00 Mozaik, 19.05 Če osedlate tigra, 19.30 Lepotne maske in make-up, 19.50 Cickak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 In vse drugo je tišina, 22.20 Poročila.

SREDA, 18. november

9.35 TV v šoli, 11.00 Osnove splošne izobrazbe, 17.15 Madžarski TV spored, 17.48 Napoved sporeda, 17.50 Veliki in majhni, 18.30 Obzornik, 18.35 Na sedmi stezi, 19.00 Mozaik, 19.05 Narodna in za-

bavna glasba, 19.20 Kalejski spored, 19.50 Cickak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Monitor, Bobby Hutcherson — Hrold Land, Poročila.

ČETRTEK, 19. november

9.35 TV v šoli, 10.30 Nemščina, 10.45 Angleščina, 11.00 Francoščina, 14.45 TV v šoli, 15.40 Nemščina, 15.55 Angleščina, 16.10 Osnove splošne izobrazbe, 16.45 Madžarski TV pregled, 17.45 Zapojte z nami, 18.00 Risanika, 18.15 Obzornik, 18.30 Izbrali smo v Kranju, 19.00 Mozaik, 19.05 Enkrat v tednu, 19.20 Doktor v hiši, 19.50 Cickak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 A. J. Cronin: Primeri dr. Finlaya, 21.25 Kulturne diagonale, 22.05 Beethoven: Peta simfonija, 22.55 Poročila, 23.00 Boks: Frazier — Foster.

PETEK, 20. november

9.30 TV v šoli, 11.00 Angleščina, 14.40 TV v šoli, 16.10 Osnove splošne izobrazbe, 16.45 Madžarski TV pregled, 17.45 Bratovščina Sinjega galeba, 18.15 Obzornik, 18.30 Mladinski klub, 19.00 Mozaik, 19.05 Svet na zaslonu, 19.45 Cickak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Seminole, 22.00 Plošča Evrope, Poročila.

SOBOTA, 21. november

9.35 TV v šoli, 11.00 Osnove splošne izobrazbe, 11.30 Oddaja za prosvetne delavce, 16.55 Obzornik, 17.00 Po domače z ansamblom Mihe Dovžana, 17.25 Ivanhoe, 17.50 Državno prvenstvo v košarki, 18.30 Mozaik, 18.40 Nadaljevanje košarkarskega prenosa, 19.20 Po poti slovenske državnosti, 19.45 Cickak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Zabavno glasbena oddaja, 21.35 3-2-1, 21.40 V svetu gora, 22.20 Nepremagljivi, 23.10 TV kašipot, 23.30 Poročila.

OKROGLA IZ IMPOLA

Med dobre poslovne odnose sodijo tudi obiski poslovni partnerjev. Tako so nedavno v Impolu v Slovenski Bistrici oglasili tudi gostje iz Bolgarije. Oglasili se se tudi v Impolovem obratnem Montal na Ljubljanski cesti, kjer jim je obratovodja poskušal pokazati del njihove proizvodnje. Prišli so tudi v sušilne peči, tam pa jih je čakalo presenečenje. V peči so si namreč svoj kotiček našli učenci v gospodarstvu menda so bili kar trije, v rokah vsak s svojo steklenico piva. Slišali smo, da fantiče pogrešali še prej, našli pa so jih menda ravno »pravem« trenutku. Verjetno gostje niso mislili, da je eden izmed delovnih procesov.

V tovarniškem glasilu »Metalurg« pa lahko kaj pogosto prebiramo probleme o alkoholizmu, ki si jih posebno na v svojem kotičku privoščijo ka Drog. Nekajkrat pa smo lahko opazili tudi karikaturo, ki dovolj jasno pojasnjuje, da sta bife in gostilna v ne posredni bližini tovarne, pri zorišče stalnih obiskov »ilegalcev«.

Še tretji poraz

V zadnjem kolu inter lige v judu so judoisti Impola nastopili v Mariboru in izgubili srečanje s tesnim rezultatom 10:9. To je že tretji poredni poraz Bistričanov v inter ligi, kjer so lansko leto osvojili prvo mesto. Srečanje je bilo zanimivo, realno pa se moralo končati neodločen. Pristranski domači sodnik Bistričane oškodoval v zadnjem srečanju, ko sta se pomerila A. Stern in Lazbaker. S tem porazom pa so judoisti Impola tudi ob drugem mestu v končni uvrstitvi. Naslov prvaka si je že prej priborila ekipa ASKÖ iz Gradca, drugi pa je Maribor.

Bistrica : Lendava 5:3

Šahisti iz Slovenske Bistrice so v zadnjem kolu slovenske lige gostovali v Lendavi in premagali domačine s 5:3. Bistričani imajo po končanem prvenstvu tako 27,5 točk in so si priborili prvo mesto, s tem pa tudi nastop v I. slovenski ligi. Uspeh šahistov je prav gotovo velik in jim moramo ob uvrstitvi v slovensko ligo čestitati.

Še o starem marcu

V naš sestavek pod naslovom »Stari marof« (Tednik 42/70 z dne 29. oktobra t.) se nam je v drugi stavci tretjega odstavka vtepla formulacija, ki je lovskega pasnika, o katerem je govora predstavila v nekoliko neustreznih luči. Paznik je bil namreč velik prijatelj narave in gojitelj divjadi, kot tak pa ni mogel biti prijatelj divjih lovcov.

Prosimo bralce, da upoštevajo to naše opravičilo.

Uredništvo

Zlatoporočenca Marija in Jože Ačko iz Ptuja

Zvestoba, dolga 50 let

Redek, vendar toliko bolj svečan je zlatoporočni jubilej, ki sta ga praznovala v soboto Marija in Jože Ačko iz Ptuja, Ljutomerska cesta 7. Na matičnem uradu v Ptuj ali bolje povedano v lepi poročni dvorani se je zbrala kar čedna svatovska družina. Poročni priči sta bila jubilarntova sinova Jože in Adolf, ki sta pripeljala s seboj tudi svoji boljši polovici in naraščaj, ki je ostarelima zakoncema še v posebno zadovoljstvo. Zlato zakonsko rvezo sta sklenila Franc Tomanič, odbornik občinske skupščine Ptuj in matičar Ernest Perkovič. Še posebno svečano obeležje so dali svečanosti članj gasilskega društva Ptuj, ki so prišli čestitat jubilarntoma. Jože je namreč dolgoletni gasilec in dobitnik mnogih gasilskih odlikovanj.

Sicer pa, naj vam jubilarnta nekoliko bolj podrobno predstavimo: Najbrž nam ni treba posebej poudarjati, da sta oba že dokaj »priletna« — pod težo osmega življenjskega križa. Nevesta je stara 75, ženin pa »komaj« 73 let. Poročila sta se 3. novembra 1920. leta. Jože si je zaslužil penzijo pri železnici, kjer je bil vrsto let finančni uslužbenec. Tudi v pokoju ne more mirovati in je honorarno zaposlen pri Stanovanjskem podjetju Ptuj, goji čebele in je vnet gasilec. Na požare seveda več ne hodi, saj so noge že precej šibke, vendar

je med gasilci še vedno dobrodošel in aktiven gost.

Marija je vseskozi »zaposlena« doma pri družini, kjer je bilo vedno dovolj dela in družinskih skrbi. Sin Jože je bil v partizanih. Najhujše je bilo takrat, ko sta dobila obvestilo, da je ranjen in pozneje pogrešan, najbolj vesela pa takrat, ko se je spet oglašil in vrnil domov.

dodobra navadita drug na drugega in spoznata v dno duše, kot temu pravimo.

Zakonca Ačko sta torej redki zakonski par, ki nosi na rokah skupaj šest prstanov ali vsak tri na levi roki. Prvega sta si nataknila pred 50 leti kot mladoporočca, drugega, ko sta praznovala srebrno poroko in tretjega v soboto na zlatopo-

Jubilarnta v krogu svojih najbližjih sorodnikov.

Foto: S. Kosi

Ko sem pobrskal po njih spominih in sitnarih z radovednimi vprašanji, sta sicer nekoliko sramežljivo priznala, da bi se še enkrat vzela, če bi se čas pomaknil nazaj in bi bila spet mlada, kot sta bila pred 50 leti. V šali sta nam povedala, da je 50 let zakonskega jarma ravno »dovolj«, da se zakonca

ročni svečanosti. Oba sta še dokaj pri močeh in kdo ve, če se za 10 let ne bo pridružil trem prstanom še četrti — biserni. »Bomo videli, pravita zakonca in na tistem upata, da se jima bo ta želja tudi uresničila. Držali bomo pesti, če bo to kaj pomagalo!

Drugi dvoboj pa je prinesel veliko presenečenje. Jeseničani so namreč premagali favorizirani Maribor, tega pa niso pričakovali niti največji optimisti.

Zadnje boje na blazinah so imeli tako Bistričani in Jeseničani, Rebernak, Topolčnik in Stern so povedli kar 3:0 in kazalo je, da bo Impol zanesljivo zmagal.

Toda tekmovalci A. Topolčnik, Prelog in A. Stern so v odločilnih bojih povsem

Stanko Topolčnik

popustili in Jeseničani so rezultat zaslužno izenačili.

Dva neodločena rezultata sta za Impol prav gotovo bolj neuspeh kot kaj drugega, čeprav ne gre zanikati velike borbenosti Maribora in Jesenič. Skoraj je že tradicija, da Bistričani izgubljajo odločilne točke prav v prvem kolu, potem pa je seveda zamujeno težko nadomestiti.

Rezultati: Impol — Maribor 3:3 (25:20) — posamezno: Rebernak — Vrtič 10:0, Topolčnik — Kralj 10:0, Brbre — Hibi 0:3, A. Topolčnik — Tabakovič 0:10, F. Stern — Hauptman 0:0, Prelog — Gabrovec 5:0, A. Stern — Blažič 0:7; Impol — Jesenice 3:3 (30:21) — posamezno: Rebernak — Ražman 10:0, Topolč-

nik — Bečirovič 10:0, Brbre — Morič 0:0, F. Stern — Herman 10:0, A. Topolčnik — Kajdič 0:7, Prelog — Dvoršak 0:7, A. Stern — Kučina 0:7, Jesenice — Maribor 4:3 (30:20).

V ostalih srečanjih so bili doseženi naslednji rezultati: Branik — Velenje 4:0, Velenje — Alpina 7:0, Branik — Velenje 7:0, Olimpija — Triglav 6:1, Triglav — Ivo Reya 5:1, Olimpija — Ivo Reya 7:0. Po turnirju prvega kola sta v vodstvu Branik in Olimpija s štirimi točkami, tretje so Jesenice 3, sledijo pa Velenje, Impol in Triglav z dvema točkama. Maribor ima eno, Ivo Reya in Alpina pa sta brez točke.

D. Utenkar

MLAD GOSPODAR V ŠALOVCIH PRI SREDIŠČU

Vsi se spominjamo dogodoka, ki se je pripetil letos februarja v Šalovcih pri Središču. Na Rajhovem posestvu sta ostala hčerka Marta in sin Marjan, ki sedaj sama urejujeta vse zadeve. Mlad gospod Marjan je pri delu zelo prizadeven, kakor je bil njegov oče. S sestrično pomočjo skuša obdržati posestvo v stanju, kakršno je bilo ob tragediji v začetku leta. Na vprašanje, kako se počuti sedaj, ko je vsa skrb in delo na njegovih ramah, pravi:

»Še gre. Dela imam mnogo, da ga s sestro komaj zmoreva. Letos je bila vrhu vsega dobra letina in bovas sestro že nekako zvozila.«

»Kako pa se razumeta s sestro?«

»Včasih že pride do malega nesporazuma. Včasih obvelja njena, včasih moja. Sicer pa složno nastopava

proti težavam. Za prepričam, da se je usoda dovolj kaznovala.«

»Ti si tod najmlajši gospodar. Zanima me, ali si kos položaju, v katerem si se znašel.«

»Ja, letos bom dopolnil devetnajst let. Kljub tem letom se čutim starega. To je zaradi dela in skrbi.«

»Kako si delita s sestro delo?«

»Njena je kuhinja, skrbi pa tudi za perutnino in svinje. Jaz oskrbujem goveji in konjski hlev. Na polju pa delava oba.«

Na Marjanu je pustila letošnja pomlad na njihovi domačiji globoke vtise. Čeprav sam neomadeževan, čuti pogled ljudi na sebi kot neljuba vprašanja. Pogum, Marjan, življenje ti bo določilo prostor, ki si ga boš sam izbojeval. FK

Nogomet Drava-Nafta 2:0

V nedeljo je Drava izvajala dragoceno zmago proti odlični in borbeni ekipi Nafta iz Lendave.

Ze prve minute so ogrele gledalce, saj so domačini uprizorili nekaj dramatičnih scen pred vrati nasprotnika. Drava je diktirala tempo in tako je bila to tipična prvenstvena in borbeno igra, saj so tudi gostje igrali odprto ter nekajkrat imeli priložnost ter zaposlili domačega vratarja Skorjanca, ki je včeraj branil v velikem slogu.

V 36. min. smo že videli vodstvo Drave, ko je levo krilo Vlado Planjšek napravil pravi sprehod med obrambo gostov ter na koncu preigral še vratarja, toda v prazna vrata usmerjena žoga je bila prepočasna in jo je branilec s skrajnimi napori izbil v kot.

Bližal se je odmor in v 44. min. je Špehonja povedel, ob 14. uri na stadionu A-Dravo v vodstvo, ko je strelni ljal žogo v rahlem loku, to bi ALUMINIJ — DRAVA, da ostro na vrata. Vrtar je slabo ocenil, vrgel se je vjeni!

prazno in žoga se je znašla v mreži.

V 79. min. Planjšek poveča vodstvo ter postavi obenem končni rezultat tekme. Istemu igralcu se je minuto zatem nudila ponovna priložnost, da zatrese mrežo ko se je znašel iz oči v oči z vratarjem, toda žoga je le za nekaj centimetrov zgrešila cilj.

Do konca so gostje želeli rezultat zmanjšati, toda danes čvrsta obramba Drave ni dovolila presenečenja.

Obe ekipi sta prikazali odlično in borbeno igro predvsem pa v duhu fair play, tako da sodnik Romih iz Celja, ki je vodil tekmo odlično, ni imel težkega dela.

Nad 500 gledalcev je zadovoljno zapuščalo igrišče, saj je Drava prikazala eno najboljših iger v jesenskem delu tekmovalja.

V nedeljo, 15. novembra 1970 min. je Špehonja povedel, ob 14. uri na stadionu A-Dravo v vodstvo, ko je strelni ljal žogo v rahlem loku, to bi ALUMINIJ — DRAVA, da ostro na vrata. Vrtar je slabo ocenil, vrgel se je vjeni!

Polovičen uspeh bistriških judoistov

Dva remija in presenečenje

V soboto so s tekmovalcem pričeli tudi v prvi slovenski judoistični ligi. V Slovenski Bistrici je bil turnir s sodelovanjem ekip iz Maribora, Jesenic in domačega Impola. Okoli 300 gledalcev je prav gotovo z velikim zanimanjem pričakovalo slovenski derbi med Mariborom in Impolom, nihče pa ni resneje računal na Jesenice. Gorenjski judoisti pa so se to pot izkazali in presenetljivo premagali Maribor, proti Impolu pa dosegli neodločen rezultat.

Pred pričetkom tekmovalja je bila ob blazinah krajša slovesnost, na kateri je zastopnik JZS Stane Iršič predal kapetanu Impola Stanku Topolčniku I. slovenski pokal, ki so si ga Bistričani zaslužili potem, ko so v tekmovalni sezoni 1969-70 osvojili največ točk izmed vseh slovenskih klubov.

V tekmovalnem delu pa sta se najprej pomerila Maribor in Impol. V vrsti Impola je po daljši odsotnosti v lahki kategoriji spet nastopil Rebernak, nekdanji državni reprezentant, ki je še enkrat dokazal, da bodo odsej morali z njim vsi računati. Hitro si je priporil zmago in povedel Impol v vodstvo. Državni prvak Topolčnik je potem v nekaj sekundah povečal na 2:0 in kazalo je, da bo Impol gotovo zmagal. Že v naslednjih dveh srečanjih pa so Mariborčani izenačili. Prelog pa je z zmago nad veteranom Gabrovcem spet povedel. V polteški kategoriji potem F. Sternu ni uspelo premagati Hauptmana, dvoboj se je končal neodločeno, njegov brat pa je izgubil srečanje z Blažičem, tako da se je srečanje končalo neodločeno.

Prišel je čas prehladov

Ker so prehladi in njihove posledice skoraj obvezno povezani z neugodnimi vremenskimi pogoji, lahko ob takem vremenu to nevarnost že pričakujemo in se ji izognemo. Prepih in vlaga sta najpogostejši vzrok, neutrje- no in zmehkano telo pa povod, da zbolimo. K temu precej lahko pripomore še slaba obleka in obutev, zlasti, če nas skozi njo premo- či. Kdo ne pozna neprijet- nega občutka mrzlih in vla- nih nog? Tudi v roke ali hrbet nas ne sme zebsti, ali ne? Če pa pomislimo še na to, da so izčrpani zaradi pre- obilice dela, bolezni ali du- ševnih naporov skrbi — pa včasih zaradi alkohola — bi lahko naštevali še različne pogoje in vzroke.

Kako naj okrepimo svoje telo? Poleti, ob vodi, na soncu in svežem zraku si na- beremo moči in zdravja za zimski čas, dokler nam ga spet ne da smuka na soncu in svežem zraku. Tudi vsa- kodneven, čeprav kratek sprehod ohranja našo sploš- no kondicijo. Urejeno živ- ljenje s smotrnim dnevnim redom, ki dopušča tudi čas za oddih in rekreacijo, bo vključevalo tudi jutranje u- mivanje do pasu, večerno kopel s toplo, nato pa prha- nje z mrzlo vodo ter pogum- no frotiranje vsega telesa. Prenekateri že poznajo bla- godejni učinek parne kopeli ali celo saune, ki nam poma- ga, da se preznojimo in izlo- čimo marsikatero strupeno snov iz telesa. Če že tega ni- mamo, pa se vsaj odločimo in vsak dan vsaj deset mi- nut hodimo ali delamo nekaj tako hitro, da se pričnemo znojiti. Takoj ali čimprej nato pa se moramo seveda dobro zbrsati, pa celo pre- obleči, da se ne prehladimo. Dostj ljudi greši tudi v tem, da ne pustijo v svoje de- lovne prostore ali spalnice dovolj svežega zraka. Če ta- ko netrenirani in pomehku- ženi še spe v zatohlih, često močno prekurjenih in z vla- go prenasčenih prostorih,

se ne smemo čuditi, da jih že vsaka sapica podre. Slaba prilagodljivost še pomaga pri padcu splošne odpornosti organizma in do obolenja ni več daleč.

Še nekaj besed o zdravlje- nju. Bolnika že vročina in mrzlica prisilita, da leže v posteljo. Dostikrat se začne sam potiti, če se ne, mu pa lahko damo kak prašek. Na- hod in kašelj ublažimo z zdravili iz apoteke ali pa do- mače lekarne: čaj z medom in mlekom, mlačni ovitek okoli prsnega koša; pot zbri- šemo s frotirko, namočeno v mlačni kisovi vodi, le paziti moramo, da ne prehladimo bolnika! Če ni huje, niti ne bo treba po zdravnika. Ni- kakor pa ne dajemo sami zdravil, če nam to ne svetuje zdravnik. Sodobna zdra- vila sicer res preprečijo, da bi prišlo do hujšega posla- bšanja ali ponovne oz. nove okužbe, a pravšnje mero in vrsto bo svetoval lahko le zdravnik. Bolnikova soba naj ne bo prevroča in preveč vlažna, zlasti za malega bol- nika je dovolj že to, da se mu stanje poslabša, da dobi drisko ipd.

Dokler traja temperatura, mora bolnik ostati v postelji. Če pa kašlja še naprej, dlje kot tri tedne, mora na kon- trolo, kjer ga bo specialist pregledal z rentgenom, da izključi morebitno kompli- kacijo po prehladu. V zad- njem času je namreč vse več neznačilnih virusnih pljuč- nic, ki nezdravljene lahko pustijo kaj hude posledice.

Blagodejni učinek domačih zdravil lahko podpremo še z vitaminskimi pijačami: sadnimi sokovi, limonadu, vi- taminom C, pa tudi z ustre- zno lahko prebavljivo pre- hrano. Če pa se stanje ka- korkoli poslabša, brž klič- mo zdravnika. Predvsem storimo to vselej, kadar se pridruži suh, dušec kašelj, zbadanje v prsih in »težka« sapa, saj nas ta znamenja opozarjajo na nevarnost pljučnice ali vnetja rebrne mreže.

Prva zmaga Osankarice

V SCNL-vzhod so v nede- ljo igrali predzadnje kolo jesenskega dela prvenstva. Nogometaši bistriške Osankarice so gostovali v Rušah, kjer so presenetljivo, toda zasluženo premagali domače Pohorje. Tega uspeha se prav gotovo niso nadejali. To pot so zaigrali odlično, obe toč- ki pa sta zasluha prizadevanj vseh nogometašev.

Pri rezultatu 0:0, je vratar Osankarice sijajno ubranil prestrgo dosojeno enajstme- trovko.

Skoraj večji del igre so bi-

li Bistričani boljši nasprot- nik, prvi zadetek pa je do- segel Zelenič. Na 2:0 je po streljanju kornerja povišal Vasič in zagotovil Osankari- ci zanesljivo zmago. Gostje so imeli še nekaj odličnih priložnosti, vendar so napa- dalci v odločilnih trenutkih oklevali, nekajkrat pa je imel domači vratar pri močno streljanju udareh srečo.

To je bila prva zmaga Osankarice v letošnjem prven- stvu in imajo sedaj štiri toč- ke. Spet je sijajalo sonce. Bistričani pa menijo, da do

Osankarica: ob koncu sezone druga zmaga

konca prvenstva še ni vse izgubljeno, posebno, če bi za- igrali tako, kot so v nedeljo v Rušah.

V zadnjem srečanju jesen- skega dela prvenstva bodo v Slovenski Bistrici gostovali nogometaši Rudarja iz Vele- nja, ti dve točki pa so jim nujno potrebni ter bo zato treba zmagati.

Del pomembne odločitve pa je še v rokah tekmovalne komisije, ki bi morala razso- diti, ali sta bila protesta O-

sankarice (pritožila se je za- radi tekme s Fužinarjem in Slivnico, zaradi nepravilne registracije) upravičena ali ne. Nekakor pa se ne more- mo znebiti vtisa, da v Ljub- ljani omenjenih protestov »nočejo« obravnavati, čeprav sta bila pravilno vložena. Vodstvo Osankarice bi prav gotovo moralo zahtevati pis- mena pojasnila, saj gre na koncu za tri pomembne toč- ke.

-d

Delo in načrti Planinskega društva na ESŠ Ptuj

V okviru mladinske organi- zacije na ekonomski šoli v Ptuj deluje med številnimi krožki in sekcijami tudi Pla- ninsko društvo, ki je eno najbolj delavnih; posebno v zadnjih dveh letih, ko je or- ganiziralo dva tridnevna iz- leta v gore. Tako smo v ju- liju bili na Razorju. Tudi za naslednji izlet smo pot že določili:

1. dan — Ptuj — Bohinj — Koča pri Savici — Dom na Komni (prenočišče)
2. dan — Dom na Komni — Koča pri Triglavskih jezerih — Zasavska koča na Preho- davih — Tržaška koča na Dolici (prenočišče)
3. dan — Tržaška koča na Dolici — Triglav — Planika

— Vodnikov dom na Velem polju (prenočišče)

4. dan — Vodnikov dom na Velem polju — Uskovnica — Bohinj — Ptuj.

Za štiridnevni izlet smo se odločili zato, da bomo lahko več videli. Naši načrti pa se bodo uresničili, če vam bo šola spet pomagala z manjšo vsoto denarja, kot nam je letos, za kar se ji lepo za- hvaljujemo in upamo, da tu- di v bodoče ne bo na nas pozabila.

Vse skupaj pa je še daleč pred nami in naša naloga je, da se prej dobro učimo, da bomo potem čim brezskrbne- je zakoračili na našega oč- ka, na Triglav.

Silva Nemeč

Delo v gospodinjstvu

NI SAMO ZA ŽENSKE

Večina mož še vedno misli, da je gospodinjstvo izključ- no žensko delo. Po končani službi jim je prav malo mar, kdo bo opral perilo, kdo skuhal in pomil ter pospra- vil stanovanje. Po večerji pa še celo predlagajo, da bi šli v kino ali na obisk k znan- cem.

Velikokrat je tega omalo- važevanja kriva žena. Mož sam redko uvidi, da je edino pravilno, če si delo doma de- lita. Tako obzirnost je priro- jena le malokateremu mo- škemu in je zato ženina na-

loga, da mu jo privzgoji. Le- pa beseda, smeh na obrazu, ne preveč pritečen pogled — to bo kmalu pripravilo mo- ža, da bo sam od sebe prijel za sesalnik, kuhinjsko krpo ali krtačo. Ženi ne bo treba nič več opozarjati, godrnjati in cele dneve »kubati mulo«, kar navedno napetost še sa- mo poslabša in zbudi v mo- škem skrajni odpor do vsa- kega gospodinjanskega opra- vila.

Po skupno opravljenem delu bo prosti čas v dvoje dvakrat več vreden, saj ga bosta uživala oba — spro- ščena in dobre volje.

PODOBE NAŠEGA ČASA

Kot znano, je po predpisih določeno, da morajo naše go- spodarske organizacije po preteku mandatne dobe vo- dilnih članov kolektiva razpi- sati natečaj za vodilna de- lovna mesta. V večini prime- rov pa je namen razpisa sa- mo formalnost, saj tisto de- lovno mesto že itak zaseda — vodilni človek — in ga tudi v naprej bo. Čemu je torej sploh še potreben tak razpis?

Ce drugega ne, zato, da vo- dilni človek ve, koliko inte- resentov je za njegov stol- ček in kdo so tisti interesen- ti, da se jih zna čuvati...?

Dajmo mladim možnosti za udejstvovanje

Večkrat slišimo, da se mla- di ljudje zlasti v nekaterih kolektivih pritožujejo, da ni- majo možnosti, da bi se u- dejstvovali v družbenopoliti- čnem življenju, zlasti še v organih samoupravljanja, sindikatih in drugod. Imamo namreč precej mladih ljudi, ki si želijo, da bi bili volje- ni v organe samoupravljanja, ki so sicer že dokazali s svo- jim delom, zgledi in aktiv- nostjo, da bi morali postati nanje pozorni, še zlasti, ker sami svoje usluge pač nera- di ponujajo. Treba jih je to- rej opaziti, jim ponuditi, da bodo lahko s svojim znanjem koristili družbeni skupnosti tudi na političnih toriščih.

Za angažiranje mladih ljudi bi se zlasti morali za- vzemati člani zveze komu- nistov kot nosilci naprednih idej. To pa pomeni, da mo- rajo pomisliti na jutrišnji dan, dan, ko bodo njihove moči opešale, ko bodo njiho- vo delo morali prevzeti mlaj- ši ljudje, ki pa si morajo iz- kušnje šele pridobiti. Prav mladina pa je tista, ki lahko še danes s svojo gorečnostjo, poletom in znanjem, ki so si ga pridobili v šolah, že mno- go prispeva za razreševanje perečih družbenih in gos- podarskih problemov znotraj kolektiva pa tudi v občin- skem merilu in še kje.

Nesreča pri odstranjevanju ostrejša

V torek, 3. novembra se je pri Stanku Praprotniku na Humu pripetila delovna ne- sreča, pri kateri se je posest- nik Ivan Kovačič s Huma težje poškodoval. Poleg tež- je poškodovane noge je Ivan dobil tudi lažje poškodbe po telesu v obliki prask in ure- zov s steklom. Dobil je tu- di lažje poškodbe prsnega koša.

Ivan, ki je pomagal odstra- njevati od snega polomljeno ostrejša pri gospodarju Pra- protniku, je izpulil tram iz polomljenega ogrodja, ki je popustilo in je Ivan s tra- mom, na katerem je stal, pa- del na tla in se poškodoval.

Alkoholizem - naš sovražnik

Ob programu rep. sekretariata za zdravstvo za boj proti alkoholizmu

Kdo se spomni, koliko družbenih akcij in posegov pa tudi besednega dvoboja proti »sovražniku številka 1« naše družbe — alkoholizmu — smo že podvzeli. Koliko je bilo v ta namen prelitega tiskarskega črnila, koliko je že bilo zavoljo preveč zaužitega alkohola prelite človeške krvi na naših cestah? Spoprijemali smo se z njim na vse mogoče načine in vendar je žal še danes v vse preštevilnih družinah, zlasti še na podeželju in v tistih slojih ljudi, ki imajo že itak zelo nizke osebne dohodke, še marsikje gospodar vsega, kar se v družinah dogaja.

Po nekaterih ocenah je v Sloveniji okrog 40 tisoč alkoholikov in kar je še huje, vedno več je mladih, ki se podajajo na pot počasnega propadanja, ko se naposled nočejo več zdraviti ter so vedno bolj pod vplivom alkoholnih hlapov, da o njihovi bedi niti ne govorimo. Najhuje pa je prav gotovo v primerih, ko imajo takšni vinški bratci po navadi precej številne družine, ki marsikdaj nimajo doma niti osnovnih živil.

Dokaz za to so številni, preštevili podatki iz naših osnovnih šol, ko so otroci podhranjeni, ko jim je edini tonil obrok dnevno tisti, ki ga prejmejo v šoli. Ali je k te-

mu še sploh potreben komentar? Zdravniški izvidi povedo več kot dovolj. Torej je res odveč naštevati vse to družbeno zlo, ki ga pri nas povzroča prav alkohol. Omenimo naj samo propadle družine, prometne nesreče pa tudi številna prestopništva in ne nazadnje tudi uboje.

Morda bo osnutek akcijskega programa boja proti alkoholizmu, ki ga je pred kratkim pripravil republiški sekretariat za zdravstvo in socialno varstvo, začetek večjih uspehov v boju proti temu zlu. V osnutku je jasno zastavljenih nekaj zahtev, ki naj bi zavrl preveliko porabo alkohola, predvsem naj bi obveljal strožji režim pri reklamiranju alkoholnih pijač, predvsem pa tudi prodaje umetnih vin, umetnih žganih pijač in podobno. Menimo, da bi se naj industrija, ki še danes proizvaja razne umetne alkoholne pijače, preusmerila na drugo, zlasti živilsko proizvodnjo (kot znano, se ptujska Petovlja že preusmerja, kar je vsekakor treba pozdraviti).

Vendar se bojimo, da bo tudi ta program ostal le po- božna želja vse dotlej, dokler ne bomo med drugim bolj energično reševali vprašanj zdravljenja alkoholikov.

ck

Fritz Moeglich

Vlomilec z mehkim srcem

Ko so oknice zaškrpale, se Tobias Mazač še zmenil še zmenil ni. Samo ozrl se je in rekel temni postavi, ki se je nagnila čez okensko polico: »Kar noter, kar noter, in zaprite okno. Mraz je. Pazite samo, da se ne zaletite v slikarsko stojalo tam na levi.«

Mož s črno krinko na obrazu je prekobil okensko polico, se spustil v sobo in se bližal postelji.

»Zakaj pa ne vpijete?« ga je vprašal začuden.

Mož v postelji se je tiho zahihital.

»Čemu neki bi vpil? Kjer ni ni, še vrag ne more ničesar vzeti. Ne hrane ni, ne cigarete — samo dva neplačana računa za elektriko. Se luči vam ne morem prižgati. Edino, s čimer vam lahko postrežem, je — razgovor.«

Vlomilec se je ozrl naokrog in položil svetilko na komodo, da se je svetloba odbijala od stropa.

»Je pa to res?« je vprašal vlomilec nezaupljivo.

»Vi ste prvi, ki o tem dvomite,« je rekel Tobias porogljivo. »Takoj se pozna, da ne prihajate od davkarje. — Saj vam ni neljubo, da ostanem kar v postelji. Peč je že dva dni kot ledena plošča. Če pa mislite, da so v moji postelji skriti zakladi, potem pa kar nadjete!«

Mož s krinko je požrl slino. Segel je po svetilki in stožec svetlobe je drsel po ateljeju.

»Hm,« je menil, »slikar, umetnik? Dandanes ni nikomur z rožicami postlano, toda z vami bi že zamenjal. Mar gredo posli res takoslabo ali, oprostite, je kaj narobe z vašim talentom?«

Tobias je izvlekel svojo mršavo roko izpod odeje in pokazal proti kotu.

»Dajte mi sem blok in risalno oglije! — Tako, hvala! Zdaj pa odložite za nekaj časa to trapasto krinko in usmerite svetilko na svoj profil. V desetih minutah vam bo jasno, ali sem svojega bankrota sam kriv.«

Maskirani mož je snel krinko in prikazal se je do brodušen, debeloličen obraz. V očeh so se mu zaiskrile solze.

Tedaj je odbila ura v zvoniku polnoč.

»Čas za zajtrk,« je rekel vlomilec in se zamen oziral po stolu. Ni ga bilo. »Saj dovolite?«

Tobias se je uslužno odmaknil k steni.

Mož je sedel na rob postelje, izvlekel iz žepa zavojček obloženih kruhkov in si vzjel enega. Druge je položil na odejo.

»Najprej malo prigriznite,

saj ste suhi, da se skoraj skozi vas vidi.«

»Zelo ste ljubeznivi,« je rekel Tobias in se spravil nad kruhke.

Medtem, ko je naslonil blok na kolena in mlet kruhke, mu je že črtalo v desnici kot obsedeno begalo po papirju.

»Mar veste, da se vaš obraz prav nič ne uema z vašim poklicem?«

Možu z žepno svetilko je bilo malce nerodno.

»Že mogoče, izučen ključavničar sem, strokovnjak za blagajne, že tri leta brezposeln. Imam ženo in tri otroke.«

Skušal je poškiliti prek roba bloka.

»Ne bodite tako neučakani,« ga je opomnil Tobias. »Še dve minuti, pa lahko pojedete in me pustite spati.«

Z nekaj krepkimi potezami je dokončal risbo, brizgnil čez njo še fiksativ in obrnil risalni blok.

»No?«

Vlomilec je žmeril in si drgnil oči. »Strela božja,« je zamomljal ves zavzet. »Čudovito! Oprostite, da sem dvomil o vašem talentu.«

Tobias je segel še po zadnjem kruhku in ga hlastno popsalil. Nato se je z zavzdihom olajšanja spet zleknil.

»Vas smem zdaj prositi, da me zapustite?«

Vlomilec se je počehljajal s palcem po glavi in v njegov obraz se je začrtala zadrega.

»Kaj pa z onim — s tisto risbo? A tako — vražje nabrit lisjak ste. Zdaj sem kar prisiljen, da sliko odkupim. Svoje tiralice res ne morem pustiti za sabo. Upajmo, da se moja stara doma zaradi tega ne bo ujedala.«

Tako, tu imate dvajset mark, bo to dovolj?«

Položil je dva zmečkana bankovca na posteljo in previdno odtrgal iz bloka list s sliko.

»Na syidenje pa vam rajši ne rečem,« je zabrundal dobrodušno, medtem ko je odhajal. Takih obiskov si ne morem privoščiti pogostoma. — Talent pa imate, talent, gospod...«

»Mazač,« mu je pomagal Tobias, medtem ko se je zasanjano poigraval z bankovcema. »Tobias Mazač. In ko ne boste imeli česa drugega v načrtu, se kar mirno lahko oglasite še kdaj pri meni.«

Ko je slišal, kako je vlomilec ob koncu požarnih stopnic skočil na cesto, je odinil odejo, odhitel k oknu in zaklical za senco, ki se je izgubljala za vogalom:

»Pa da ne pozabim, prijatelji, bodite tako dobri in me priporočite, prosim, še drugim svojim cenjenim kolegom!«

In namesto, da bi okno zaprl, jo je samo narahlo priprl. Noč traja dolgo in človek nikoli ne ve...

Vsakanja podoba današnjih dni

IMPOL ne gre na kvalifikacije

V Slovenski Bistrici so se sestali člani upravnega odbora tekmovalci, da bi se pomenili o morebitnem nastopu na kvalifikacijah za zvezno ligo. Predsednik kluba Jože Ajd je v kratkih obirih povedal, da ima klub pravico do kvalifikacij, ki bodo izvedene ponovno, ker večina klubov v predpisanem roku ni vplačala zahtevane tekmovalne kavicije in takse. Drugih kvalifikacij se lahko torej udeležijo klubi ne glede na uvrstitve na posameznih republiških tekmovanjih.

V nadaljevanje so udeleženci ugotavljali, da bi v primeru, če bi se uvrstili v zvezno ligo, potrebovali dodatnih 15.000 dinarjev, sploh pa je še vprašljivo, če tekmovanje v zvezni ligi sploh bo. Kvalifikacije bi morale biti 8. novembra, dan prej pa se prične tekmovanje v slovenski ligi. Pripetilo bi se lahko, da Impol ne bi nastopil v prvem kolu slovenskega prvenstva, kot smo že povedali pa obstaja tudi bojazen, da zvezne lige ne bo. Trener Pliberšek, ki je tudi sekretar judoistične zveze Slovenije, je povedal, da tur-

nirja prvega kola, ko bosta v Slovenski Bistrici gostovali moštvi Maribora in Jesenice, ne morejo preložiti, tako se lahko pripeti, da Impol oba dvoboja izgubi. Del razprave so nato posvetili vprašanju, ali je mogoče v kratkem času zagotoviti zadostna sredstva za tekmovanje v zveznem razredu, mišljenja pa so bila deljena. Nekateri so omenjali možnost, da bi zaradi tega morali zanemariti mnoga druga tekmovanja posameznikov, kar pa ni v interesu kluba.

Ker ni popolnoma verjetno, da bo tekmovanje v zvezni ligi realizirano, so se potem odločili, da bodo tudi letošnjo sezono nastopali v slovenski ligi. Niso pa izključili možnosti nastopa v najvišjem razredu prihodnje leto, seveda če bi dosegli ustrezne rezultate, in če bo zvezna liga obstajala.

Ob koncu naj še zabeležimo, da JK Impol spet prireja tečaj za najmlajše, poskrbeli pa so še za novost, saj bodo v kratkem pričela s treningi tudi dekleta.

or.

Skozi viharne dni narodnoosvobodil- nega boja

V starem delu mesta Ptuj, v Prešernovi ulici živi, sedaj že upokojeni Jože Tudja, ki je bil nazadnje zaposlen v tovarni glinice in aluminija »Boris Kldrič« v Kidričevem. Tudja sem obiskal na njegovem domu in čeprav ne rad, kajti ne išče popularnosti, meni pa tudi, da se je za časa okupacije, ko je že marca 1943. leta odšel v partizane, odzval samo klicu domovine in svojega naroda.

Sicer pa je tovariš Tudja že pred tem deloval s partizani, oziroma z zavednimi domoljubi. Tako se je že leta 1941 povezal s Antonom Kambičem ter z njim sodeloval vse do svojega odhoda v partizane. Najprej je bil v Prekomorski brigadi, nato v šestih liški proletarski diviziji, ki je bila nekakšna zaščitna divizija Vrhovnega štaba NOV in POJ, kjer je bil več kot leto in pol. Torej kar precej dolgo z doma, zlasti če upoštevamo, da je prav ta divizija bojevala vseh svojih pohodih in izbojevala nešteto zmag. Pri tem pa tudi sama utrpela precej žrtev, ko so padali najboljši sinovi naše zaslužnjene domovine.

Kot borec za lepši jutrišnji dan, je prekrizal celo Jugoslavijo, zlasti pa še Srbijo in Bosno. Boril se je tudi na sremski fronti. Že leta 1943 je bil ranjen v desno stran trebuha in večkrat mu je trda predla in je samo za las manjkalo, da je ušel sovražnikovim krogom ali da se je rešil iz sovražnikovega obroča.

Pogovor je kmalu nanesele tudi na desant na Drvar, kjer je bil Vrhovni štab s tovarišem Titom na čelu. Tedaj so bili Nemci že povsem prepričani, da bodo zajeli, bodisi živega ali mrtvega našega

vrhovnega komandanta. Pri tem se je nekoliko zresnil, kajti verjetno se je takoj spomnil, da je tedaj padlo nekaj nad 2000 tisoč njegovih soborcev in tovarišev, da je tudi on komaj ostal pri življenju, kajti sovražnik ni varčeval z vsemogočim strelivom, niti z vojniki. Njegov cilj je bil, da bi pač zajeli Tita in njegov štab ne meče se za lastne žrtve.

Tudja se spominja mnogih svojih soborcev, kako so jurili na smrt, samo da bi sovražniku preprečili njegove namene. Še na smrt ranjeni so streljali na sovražne položaje, vse dotlej, da niso padli v nezavest ali da jim ni zmanjkalo streliva ali da

jih ni ponovno zadelo... Rad se tudi spominja, ko je bil kot borec večkrat v bližini svojega priljubljenega komandanta tovariša Tita, Krdelja, Moše Pijade, Koče Popoviča in drugih. Spominja se svojega neustrašnega komandanta Jova Djokiča. Spominja se tudi vseh tistih, ki so obležali v svoji krvi in s katerimi je še nekaj ur pred napadi kovač načrte za jutrišnji dan, ko bo sovražnik za vedno pregan iz naše domovine.

Ni mi pozabil povedati, kako je bila morala v njihovih enotah odlična, zlasti še medsebojno tovarištvo, ko je ena sama cigareta potovala iz roke v roko, da o poštenem vdihu cigaretnega dima niti ne govorimo, da so tako radi pomagali, zlasti na dolgih pohodih svojim slabotnejšim borcem, jih po potrebi naložiti na svoja pleča in kolona je šla dalje, v dežju, snegu, vetru novim borbam naproti! Ob koncu je še rekel, da ima še eno samo željo in sicer, da bi se naša mladina bolje seznanila z zgodovino narodno osvobodilnega boja.

Naša pisma

Hrepenenje po domu

Bila je sobota, lep sončen dan. Po nebu so se podili beli oblaki in hiteli v daljave. Sedela sem v čakalnici zdravstvenega doma in čakala zdravnika. Strah me je bilo in moje oči so nemirno begale po belem prostoru. Končno sem prišla na vrsto in zdravnik je ugotovil, da imam nalezljivo bolezen. Morala sem v bolnišnico.

Z napotnico sva se z mamo napotili v ptujsko bolnišnico. Sprejela me je medicinska sestra in odpeljala v sobo. Jokala sem, ko sem se morala posloviti od dobre mame. Tudi njej je bilo hudo, pa ni smela pokazati.

V bolnišnici je bilo iz dneva v dan več samote. Dnevi so postajali vedno daljši, hrepenenje po domu pa vedno močnejše. Skozi okno me je vabilo toplo sonce, petje ptiček in zategel pisk vlaka, ki je oznanjal svoj prihod in odhod. Spomnila sem se svojih najdražjih, ki so kljub trdemu kmečkemu delu doživljali lepote poletne narave, jaz pa sem morala ležati v tako strašnem prostoru.

Bala sem se zdravnika. Ni mi bilo ne za jed ne za igro. Tudi spati nisem mogla, ker sem mislila samo na starše, brata in staro mamo. Vsak dan je bilo hrepenenje močnejše in vse bolj boleče. V isti sobi je ležal dveletni otrok naše sosedice, ki je nenehno jokal. Tudi ta mi ni mogel delati družbe.

Naposled so se iztekli ti nesrečni dnevi. Ko mi je zdravnik dejal, da lahko grem domov, sem se od veselja kar zazibala na postelji. Nestrpnost sem čakala mamo, ki je vse prepočasi prišla, kajti hrepenenju ni bilo ne konca ne kraja.

Kristina Tomažič, VII. a, osnovna šola v Gorišnici

Trganje koruze

Po zajtrku smo se nekega jutra odpravili na polje. Odpeljali smo se z avtomobilom.

Ko smo prišli na polje smo začeli trgati koruzo. Potem so prišli tudi sosedovi, zaživel je živahen pogovor. Njiva je bila zelo velika. Ko je prišel čas kosila smo posedli in z užitek pričeli pospravljati jed. Po kosilu smo se začeli pogovarjati o kvaliteti koruze, nato pa začeli zopet trgati. Trgali smo do poznega popoldneva. Imeli smo že tri vrste kupov. Tedaj je prišel ded z vozom.

Zelo lepo je bilo nabiranje kupov v košare. Ko je bil voz poln sem ga peljal domov. Deda je bolela noga. Vso dolgo pot do doma sem veselo žvižgal.

Doma smo odložili koruzo. Ob kuhanju smo se veselo pogovarjali o trganju koruze in si pripovedovali šale.

Daniel Kozoderc, učenec 4. razreda osnovne šole Lovrenc na Dr. polju

VELIKA NEDELJA

14. novembra ameriški film KRAVAVI PLEN; 15. novembra film PREROK;

ZAVRČ

15. novembra angleški film TRAPER.

TESNO PREHITEVANJE

V Cvetkovcih se je pripetila prometna nesreča zaradi pretesnega prehitavanja.

Marta Peršak, babica iz Ormoža, je v Cvetkovcih na glavni cesti hotela stopiti na kolo s pomožnim motorjem. Ko vozilo še ni bilo povsem obrnjeno v smeri vožnje, je pripeljal iz smeri Ptuja osební avto, ki ga je opravljal Drago Kramar iz Maribora in zaradi tesnega prehitavanja zadel s sprednjim desnim delom avtomobila v zadnji del kolesa s pomožnim motorjem. Pri trčenju je Peršakovo vrglo na desno bankino.

Voznik osebnega avtomobila nesreče ni prijavil in tudi ni počakal na kraju nesreče, temveč je odpeljal naprej z izgovorom, da se mu zelo mudi.

Marta Peršak je pri nesreči dobila telesne poškodbe. Odpeljali so jo v ZD Ormož, nato pa v ptujsko bolnišnico. Materialne škode je za 500 din.

ir

Šolarji na mrazu

Šolarji, ki se vozijo iz Ivanjkovec v Ormož, morajo po navadi dolgo časa čakati na avtobusnih postajah, da pripelje avtobus — večkrat z zamudo. Sedaj v jeseni še nekako gre, toda kaj bo takrat, ko se bo pri nas »ustavila« zima? Takrat ne samo, da bodo otroci čakali na avtobus, ki sedaj še nekam ob pravem času pripelje, ampak bodo morali čakati tudi po dve uri ali več, ker vsled posledice avtobus ne bo mogel pripeljati pravočasno.

Za naše šolarje, torej za mladino, v kateri je bodočnost, smo res veliko storili, vendar ne samo za njihovo izobrazbo, niti pa ne tu di za ohranitev njihovega zdravja. Smatram, da bi pristojni organi morali pomisliti na šolarje — vozače, da bi jim bilo čakanje na avtobus omogočeno v zavetju pred ostrim zimskim mrazom.

Potem se pa čudimo in sprašujemo, zakaj so uspehi vozačev pozimi občutno nižji, kakor poleti. Odgovor je na dlani. Otroci, ki so premrzli od mraza, pridejo še poleg tega pozneje k pouku in niso sposobni takoj ob vstopu v razred dojemati snovi, ki jo morebiti učitelj razlaga tisto uro. Ugotovljeno pa je, da snov, ki jo učitelj učencem razloži, učencem tudi veliko lažje dojamemo, kakor pa snov, ki se jo učijo iz knjige brez razlage.

Mislím, da bi morali misliti tudi na to, da bi šolarjem ne samo omogočili kvalitetno poučevanje in izpopolnjevanje, kakor tudi prevoz v šolo, temveč tudi, da jim pripomoremo k ohranitvi njihovega tako prepotrebne zdravja. Kaj pomaga, če bodo ti otroci nekoč v naši družbi zasedli pomembna mesta in postali iskani delavci in pomočniki pri gradnji naše socialistične domovine, pa jim bo obenem poleg vsega blagostanja in imetja manjkalo največje bogastvo, to je zdravje.

F. Kelemina

NESREČA NA LOVU

Prejšnji teden se je na lovu pripetila nesreča, pri kateri je italijanski lovec obstrlel Alojza Janežiča iz Krčevine pri Ormožu. Italijan je streljal na srno, ki je tekla proti ponesrečenemu. Pri tem je srno zgrešil in zadel Janežiča v nogo. Takoj so ga prepeljali v bolnišnico v Ptuj in te sedaj že okreval. Od Italijana je dobil primereno odškodnino.

TOMAŽ PRI ORMOŽU

15. novembra ameriški film MURIETA;

Posnetek s svečanosti v gledališču. Foto: S. Kosi.

Iz zgodovine tiskarstva

Narodj starega in srednjega veka so sestavljali črke iz najrazličnejših snovi. Uporabljali so kamen, bron, deščice iz ilovice, papirus in pergament.

Na Daljnem vzhodu so Kitajci dolgo časa pisali na svilene trakove. Toda, visoka cena svile jih je silila, da so iskali cenejši nadomestek. Znašli so izdelavo klobučevine in okoli leta 105 so poskušali najti novo sredstvo za pisavo s tem, da so razrezali na drobne krpice odpadke tkanine, jo obvladali in spremenili v kašo. To so dali v poseben mlin, kjer se je naredilo testo in z nadaljnjo predelavo postalo papir. To svojo iznajdbo so skrivali 5 do 6 stoletij. Vendar je skrivnost princala v Azijo in od tod so jo Arabci v XII. stoletju prinesli v Španijo. Prvi mlin za papir se je vrtel v Franciji 1190, v Heraultu.

Lažji, bolj pripraven in cenejši kot pergament, se je papir naglo uveljavil. Druga iznajdba, ki je zagotovila njegov hitri uspeh, je bilo tiskarstvo. Še pred tem pa so — zopet Kitajci — poznali ksilografijsko. Vrezali so tekst ali risbo v ravne ploščice in nato v vdolbinice vili črnilo ali barve in na ploščico položili list papirja. Ksilografijsko so v Evropo vpeljali Turki. Rabila je predvsem za širjenje svetlih podob in igralnih kart. Njena tehnika je bila še vedno na bazi vrezavanja na les.

Tiskarstvo je zaznamovalo važen napredek v primeri s ksilografijsko, ker se z vstavljanjem ločenih črk tekst lahko oblikuje. Tudi to je izumil Kitajec, po poklicu kovač v XI. stoletju, ki je izdelal svoje črke z mešanico ilovice in tekoče smole. Ta se je na ognju strdila. Izreden razvoj pa je dosegla tehnika tipografije na Koreji v XIII. stoletju.

Korejski kralj Htal-tjong je izdal leta 1403 odlok s sledečo vsebino: »Za vlado je potrebno širiti poznanje zakonika in branje knjig. Na ta način se izbistri razum in naredi poštena in pravična človeška srca ter ustvari red in mir. Naša dežela leži na

vzhodu, za morjem. Knjige iz Kitajske so redke. Gravirane ploščice se lahko uporabljajo, vendar bi bilo težko in skoraj nemogoče vrezati vse knjige sveta. Hočem, da se iz bakra izdelajo črke, ki bodo rabile za tiskanje knjig. To bo napredek neizmerno vrednosti. Sredstva za izvedbo tega velikega načrta ne bodo bremenila ljudstva, marveč kraljevsko zakladnico.«

20 let pred tem dogodkom je neki cerkovnik iz Harlema na Nizozemskem z imenom Laurent Coster izrezal pregibne črke iz lesa in natisnil z njimi več šolskih knjig. Črke iz lesa pa niso vedno odporne in so se v stiskalnici večkrat strle ali so se okrušile na robovih.

Tako je Johann Gutenberg iz Mainza namesto lesa začel uporabljati kovine. Staljšal je spojino antimona in svinca, ki je bila zelo trda in odpornost.

Iznajdba tiskarstva splošno ni imela revolucionarnega značaja, kot bi bilo pričakovati. V prvi polovici XV. stoletja so prepisovali na stotine rokopisov, najbolj znanih in iskanih. Gutenbergovo iznajdbo pa so imeli le za tehnično novotarijo v tiskarstvu.

Tudi so bili teksti religiozni ali posvetni zelo znani, ker so bili večkrat prepisani ali prevedeni in prilagojeni. Izobrazba tistega časa zato ni kazala dosti sprememb. Toda knjige so bile nekako kritje, bile so kvas in že v XVI. stoletju so dosegle izreden vzpon, posebno knjige velikih humanistov: Thomasa Moora, Erazma, Rabelaisa, Budeja in drugih. Dediščina srednjega veka je počasi izgubljala svojo veljavo. Nove ideje niso ostale zaprte po knjižnicah v redkih in dragih rokopisih, marveč so krožile v tisočih izvodih. Kristjani niso več spoznavali biblije samo iz pridrig svojih duhovnikov in s slik cerkva; sedaj so jih lahko sami brali v celotnem tekstu. In tisti, ki so nameravali spremeniti lico zemlje, so tedaj vedeli, katera sredstva morajo uporabljati za širjenje svojih idej.

rdečo zastavo. Demonstrante je policija na cesti napadla in razgnala.

1942 — so čete britanskega maršala Montgomeryja zavzele Tobruk

1944 — so enote NOV z zavzetjem Skopja končale boj za osvoboditev Makedonije

14. novembra 1931 — je bila pred državnim sodiščem za zaščito države v Beogradu razprava proti 12 komunistom iz Maribora in Ljubljane, 9 od njih je sodišče obsodilo na zapor od 6 mesecev do treh let. Obsojeni so bili zaradi širjenja komunističnih letakov in brošur.

1935 — je policija v Zagrebu aretirala člane državnega biroja KPJ in zasegla njegov arhiv; zato so se začele številne aretacije komunistov po vsej državi, ki so trajale do marca 1936.

15. novembra 1933 — je sodišče za zaščito države v Beogradu obsodilo šest študentov iz Ljubljane na robijo od 6 mesecev do 5 leta zaradi komunističnega delovanja. Borisa Kidriča so zaradi pomanjkanja dokazov oprostili.

1941 — so okupatorji v Mariboru kot talce ustrelili 36 ljudi.

1942 — je v Ljubljani izšla prva številka Delavske enotnosti, glasila Glavnega odbora Delavske enotnosti.

1943 — so na zasedanju ljudskih predstavnikov v Kolašinu ustanovili Protifašistični svet narodne osvoboditve Črne gore in Boke Kotorske.

1944 (v noči na 16.) — so partizani osvobodili iz nemških zaporov v Celju (iz Starega piskra) 300 ujetnikov, ki so bili določeni za streljanje.

Desetletnica mladinskega planinskega odseka v Poljčanah

Pred kratkim so se sestali v Poljčanah mladi in najmlajši ljubitelji planin, ki jim je planinski dom na Boču drugi dom. Ni namreč lepega dne, posebno sobote in nedelje, da se tam ne bi zbralo večje število poljčanskih planincev. Kako se tudi ne bi, saj lahko najhitrejši pridejo do doma v dobre pol ure. Da ne bi bilo dvomov: poljčanski mladi planinci ne usmerjajo svoje pozornosti izključno Boču, temveč sodelujejo tudi na številnih republiških in medobčinskih tekmovanjih, odkoder se nikdar ne vračajo praznih rok.

Ker se vneto pripravljajo na desetletnico svojega odseka, ki jo bodo slavili prihodnje leto, je pomembno prikazati njihovo že opravljeno in za bodoče planirano delo, kakor so ga obravnavali na svojem zboru ob udeležbi okrog 160 mladih planincev iz Poljčan in Loč. Gošta na njihovem zboru sta bila predsednik PD Poljčane Jože Težak in predstavnik ZMS Slov. Bistrica.

Trenutno šteje mladinski odsek 169 pionirjev in okrog 20 mladincev. Z ustanovitvijo planinske skupine v pre-

16. novembra 1936 — je v rudniku Stanovsko pri Poljčanah začelo stavitki 118 rudarjev, ker je uprava odpuštila pobudnike za ustanovitev strokovne organizacije. Rudarje so podprli tudi študentje.

17. novembra 1941 — so v Užicu ustanovili Glavni narodnoosvobodilni odbor Srbije, vrhovni organ ljudske oblasti.

18. novembra 1933 — je v Gorici oblast ukinila slovensko Trgovsko-obrtno združenje, ki je delovala od leta 1897. Poslojpe zadruge Trgovski dom je postalo sedež fašistične stranke.

1940 — so trboveljski rudarji poslali ministrskemu predsedniku Dragiši Cvetkoviču protestno resolucijo v zvezi s povečano nevarnostjo agresije po nemški zasedbi Romunije. Zahtevali so, da Jugoslavija sklene vojaško obrambno pogodbo s SZ.

19. novembra 1922 — je bil v Trbovljah prvi kongres Zveze rudarskih delavcev.

1936 — je varnostni ravnatelj za Koroško naročil uredništvu glasila slovenske manjšine Koroški Slovenec uporabljati izključno le nemške oblike slovenskih krajevnih imen.

1942 (od 19. do 21.) — sta sovjetski armadi dongske in stalingrajske fronte obkolili Nemce pri Stalingradu.

1957 — je bila v Ljubljani plenarna seja CK ZK Slovenije, na kateri so obravnavali delo komunistov v sindikalnih organizacijah. Referat o tem je imel član CK ZKS in predsednik sindikatov Slovenije Janko Rudolf.

novne šole v Poljčanah, posebno pri ravnatelju Alojzu Mesariču, pri obč. konf. ZMS ter pri obč. skupščini.

Zlasti pa je pomemben program dejavnosti za naslednje leto, ko bo slavil odsek desetletnico. Temu jubileju bodo posvečene vse akcije odseka v 1971. letu.

VH

Objestneži na pokopališčih

Prvi november, Dan mrtvih, je za nami. Vendar pa niso pozabljena dejanja nekaterih objestnežev, ki so na večer Dneva mrtvih skrunili grobove v Svetinjah, Miklavžu in Ormožu. Na pokopališčih v omenjenih krajih so kradli z grobov sveče, okrasne košarice, vence in celo svečnike in cvetlice z vazami. Res je sicer, da se pozneje vse skupaj pobere z grobov in zažge, toda s kakšno pravico si lahko nekdo lasti pravico »čiščenja« grobov in to že na večer Dneva mrtvih, ko še ne mislimo na to, da bi okrasno cvetje in podobno že odstranili. Objestneži so odnašali predvsem še nedogorele in ugasle sveče. Iz okrasnih košaric so pulili plastične rože in smetali okrasne trakove z ročajem košaric. Iz objestnosti je bilo razbitih tudi nekaj slik na spomenikih, prav tako pa so bile razbite tudi nagrobne marmorne plošče na nekaterih grobovih. Podirali so celo nagrobnike in jih pulili.

Taki in podobni incidenti se dogajajo vsako leto, vendar pa se mi zdi, da je to letos doseglo višek. Nekateri niti mrtvih ne morejo pustiti pri miru.

Ca

Debeli za lačne

V neki mali župniji v Kanadi si je duhovnik Maurice Durand v želji, da bi nekaj prispeval v kampanji proti gladi na svetu, izmislil originalni način prispevkov svojih ovčic v korist lačnih v nerazvitih deželah. Njihovi prispevki bi naj bili v skladu z njihovimi trebuhi.

Vsak izmed njegovih župljanov si mora izmeriti obseg trebuha in prispevati na vsakih deset centimetrov obsega deset centov prispevka za lačne. Tako najdebelejši pomagajo najbolj suhim.

Tajnost Atlantide pred razkritjem?

Raziskovalec morskih globlin Ribikof in arheolog Manson sta odkrila v bližini otoka Bimini, enem izmed Bahamskih otokov, potopljeno mesto.

V globini šestih metrov je kompleks zidov, dolg več sto metrov. Bloki, iz katerih so zgrajeni zidovi, so dolgi po pet metrov.

Ekipa znanstvenikov z univerze Miami na Floridi je ugotovila, da so zidovi stari okrog 10 tisoč let.

Ta teden v naši bližnji zgodovini

13. novembra 1928 — je bil na Golovcu v Ljubljani tajen zbor komunistov, ki se ga je udeležilo okrog 40 članov KPJ in simpatizerjev. O oktobrski revoluciji sta govori-

la Josip Senica in Ivan Zver. Istega dne je bila v Ljubljani ulična demonstracija komunistične mladine, ki je v počastitev 11-letnice oktobrske revolucije nosila po mestu

Deset zapovedi za avtomobiliste

1. Tvoj bog naj bo avto: Ljubi ga z vsem srcem, z vso močjo, bolj kot samega sebe. Če te kdo užali, če te kdo pretepe, prenašaj strpnost; če bi pa le malo opraskal tvoj avto, ga takoj napadi — oborožen s francoskim ključem.

Tvoj avto naj bo vedno lep in bleščeč, tudi če bi si pozabil umiti zobe in bi zmanjkalo vode za vrt, zapomni si, da je za avto čistoča najpomembnejša. Kot pravi avtomobilski človek moraš imeti avto za svojo boljše polovico.

2. Tip, znamka in proizvajalec tvojega avtomobila naj ti bodo sveti; drugih bogov zate ne sme biti; vedno in povsod jih moraš zagovarjati in braniti s sveto verno in fanatizmom.

3. Nedelje in prazniki naj ti postanejo posvečeni dnevi; polasti se cest sveta, opevaj božanskost boga in matere zemlje s hropečim motorjem, spoznavaj svet, ljudi in bogastvo kulture in narave, pri 150 km na uro. Ko se vrneš govori samo o cestah in pripoveduj, kako si v najboljši rekordnem času prišel do najbolj skrite koče in na najvišji vrh. Tako te bodo občudovali kot alpinista in prijatelja narave.

4. Pusti vedno doma očka in mamo, da hosta dolgo zdravo živeja.

5. Če se pred teboj znajde pešec, poženi ga na rob ceste z vresečim hupanjem, da bi ti ne prišel pod kolesa; pritiski kar se da na plin, da bo kratko njegovo trpljenje, pokrij ga s prahom in blatom, da ne bo videl, kaj se mu dogaja, potem ga pozdravi in se mu zahvali, ko v dimu in trušcu uideš. Konec koncev: kaj počne pešec na cesti? Naj se vrne v gozdove od koder izvira.

Prehiti vse avte, kolikor jih najdeš; če vsak prehiti, pridejo vsi hkrati.

Trobi brez prestanka, da bo vsa pokrajina vedela, da si na poti in da se ti mora vsakdo umakniti. Na strmih in ovinkastih gorskih cestah sprosti svoj strah s pogostim vihanjem med luknjami; kdor ti prihaja nasproti v svoji hrupni škrtli, te tako ne sliši in ne vidi in samotni sprehajalec bo končno izgubil voljo po teh krajih.

Ponoči divljaj po mestih in vaseh z nadzvočno hitrostjo in spravljaj prijatelje in dekleta s strokovno naravnano hupo; ko parkiraš avto, spusti iz motorja še kakšen zavijaloč glas in močno udari z vrati. Mnogi živčni bolniki tako ali tako ne morejo spati in takšna terapija akustičnega šoka jim gotovo ne bo škodila.

Pusti teči motor v prostem teku cele ure; benzinski hla-

pi, ogljikov monoksid in saje so dobri za pljuča in moderni človek ne sme vedeti, kaj sta mir in tišina, ki ju niti ne prenaša.

Zapomni si, da moraš vedno imeti odprt radio na ves glas, tudi kadar nisi v avtu; tako napraviš dve stvari: nikoli ti ga ni treba ugasniti in ljudje so vedno obveščeni o dnevnih novicah, raznih navodilih in poslušajo dragoceno kričanje.

Cvetoči vrtovi so namenjeni parkiranju; z radiom in prenosnim televizorjem nepopisno bolj uživaš bogastvo in lepoto narave; v znak hvaležnosti osreči lastnika zemljišča s praznimi steklenicami, konzervnimi škatlami, kostmi in papirjem.

Napadaj, uničuj drevesa, dokler se občina ne bo odločila, da bo končno vendar posekala vsa drevesa v bližini ulic in trgov.

6. Morilska in samomorilska dirka je učinkovito zdravilo proti občutkom manjvrednosti, ljubezenskim bolečinam in erotičnim popadkom; seksualni kompleks in druge tako imenovane ubijajoče misli se na ta način čudovito pomirjajo, oziroma se sploh ne pojavijo. Če te gledajo dekleta, poženi svoj Ferrari, Porsche ali Jaguar kolikor mogoče glasno; obstale bodo polne občudovanja, zate in za tvojo raketo. Če dekle sede poleg tebe, dokaži, da znaš voziti tudi brez rok, objemi jo in pozabi na vse: skupna smrt vaju bo rešila poznejših ljubezenskih muk.

Če imaš nočni zmenek, naj zanj zvedo vsi: hrupno prebombardiraj skrite ulice in poti, saj ljubezen ni nobena

skrivnost; če bi se zmenek sprevrgel v razočaranje, prepričaj sebe in druge o nasprotnem; vračaj se z nadzvočno hitrostjo in veselo poskakuj s motorjem. Če pa imaš samo motor ali moped — ne ženi si k srcu; še toliko močnejše in vztrajnejše naj poje, skače »mopedina« ščegete tvoja Parilla, Motto Marina ali Zündapp.

7. Prav imaš, ko se pritožuješ, da je svet prenatrpan z avtomobili: najlepši razgled je uničen — parki in trgi so se spremenili v parkirišča. Storiš torej dobro delo, če kdaj odpelješ kakšen avto. Če pa to ni mogoče, potem protestiraj zoper to navlačo tako, da prerežeš ali odneseš rezervno gumo, razbiješ šipo ter vzameš foto in radioaparate.

8. V primeru nesreče si zapomni, samo zaradi ljubezni do resnice, nikoli nisi kriv ti niti tvoj avto, ampak vedno drugi, ali cesta ali vreme, drevesa, sonce ali luna.

9. Pogosto potuj z drugimi ženskami, vozi noro divje, izigravaj nevarnost in se jim smeji: tvoja žena ne bo ne občudovala ne cenila takšnih čednosti.

10. Tvoj prvi cilj naj bo, da presegaš sosedo po velikosti, kubaturi, razredu in dodatni opremi, samo tako se boš lahko imel za uglednega člana moderne motorizirane družbe.

Predvsem pa ti bi ob koncu z najboljšim namenom dal tale nasvet: ne hodi nikoli peš na sprehod, na delovno mesto, v pisarno ne hodi peš, temveč z avtom. Namesto da bi hodil peš 10 kilometrov, jih lahko »požreš« 700, to je udobneje in bolj zdravo: noge so zato, da pritiskajo na plin, ne zato, da bi hodile. Dantejev človek z »dolгим počasnim in zamišljenim korakom« je danes stvar davnih, ozbiljenih časov.

Franz Tappeiner

STRELSTVO

v Podgorcih

V nedeljo so strelske družine ormoške občine organizirale v Podgorcih pregledno tekmovanje v streljanju z zračno in malokalibrsko puško in Drulow pištolo. Zaradi slabega vremena so se tekmovanja udeležile le ekipe strelskih družin iz Središča, Podgorci, Kovinarja Ormoža in Miklavža. Namen tekmovanja je bil, izbrati najboljše strelce vseh kategorij za JLA.

Pri streljanju z zračno puško so bili doseženi naslednji rezultati:

Člani: 1. Janko Zidarič, Središče, 330 krogov, 2. Janjo Prejac, Podgorci, 313 krogov, Franc Tkalec, Kovinar, Ormož, 311 krogov.

Mladinci: 1. Toni Prosnik, Središče 306 krogov, 2. Mar-

jan Sladnjak, Podgorci, 298 krogov, 3. Leon Zerjav, Središče, 275 krogov.

Pionirji: 1. Bojan Mlakar, Središče, 110 krogov (od 200 možnih).

Članice: 1. Justina Zidarič, Središče, 302 kroga.

Z malokalibrsko puško je med člani zasedel 1. mesto Franc Lah, Podgorci, 151 krogov, 2. Anton Fištravec, Podgorci, 150 krogov, 3. Franc Tkalec, Kovinar, Ormož, 149 krogov.

Mladinci: 1. Toni Prosnik, Središče, 151 krogov, 2. Milan Pintarič, Podgorci, 140 krogov, 3. Mirko Sladnjak, Podgorci, 125 krogov.

Članice: 1. mesto je zasedla Justina Zidarič s 126 krogi od 200 možnih.

jr

Kako sem postal in ostal esperantist

Do leta 1923 nisem nič slišal o esperantu. Tuji jeziki pa so me vedno zanimali in sem se nameraval učiti razen italijanščine še francosko in angleško. Moj prijatelj, ki je prišel iz Argentine, pa mi je priporočal španščino. No, takrat pa sem zasledil v socialističnem glasilu »NAPREJ« obširen članek o potrebi mednarodnega jezika esperanto, ki da je lahko priučen in katerega ideja združuje srca vsega človeštva. Ta plemenita ideja me je takoj navdušila kot tudi člani »rdečega konsumna« v Lovrencu na Pohorju, kjer sem bil takrat v službi. Leta 1924 sem dobil nevedčega učitelja iz Ljubljane in še ta ni redno prihajal, tako da smo se naučili le nekaj slovnice. Po enem letu sem dobil esperantski učbenik iz Hrvatske ter v treh mesecih predelal vso snov, nato pa odprl tečaj. Po končanem tečaju smo ustanovili ESPERANTSKI KLUB, v imenu katerega sem maja 1926 pozdravil III. JUGOSLOVANSKI ESPERANTSKI KONGRES v Mariboru. Tam sem se seznanil z našimi in nekaterimi tujimi esperantisti, s katerimi sem si začel dopisovati. Potem sem dobil zvezo s parlamentarcem iz Stockholma, bančnim uradnikom iz Amsterdamu in študentom iz Tokija. Prva žal ne živita več, zadnji pa je na visokem položaju na Japonskem.

Pristopil sem k SVETOVNI DELAVSKI ESPERANTSKI ORGANIZACIJI SAT, katere član sem še danes. Prejemal sem razen naše »LA CUDAS STELO« še tuje esperantske liste (Francije, Holandske, Brazilije in Japonske). Ves prosti čas sem posvetil ESPERANTU.

Prebivalce Lovrenca je presenetila esperantska prireditelj z igro in predavanjem zdaj žal že pokojnega dr. Winterhalterja. Prvič je na zgradbi hotela »Jelen« vihrala velika esperantska zastava. Tako v Dravogradu, kamor sem bil leta 1928 premeščen in od leta 1931 v Ptuj smo imeli tečaje in ustanovili klub. Vsi vpisani sicer niso vztrajali, kajti četrta esperanto ni bil prepovedan, so v nas videli komuniste, to pa je bilo takrat nevarno. Zato nisem dobil potrebne lista za Leipzig in Budimpešto, na esperantski kongres. Okrajni glavar je v Prevaljah dejal: »ja, radi bi se sestali s komunisti«. No, po končanih kongresih so mi potno dovoljenje le izdali za vse države le za Sovjetsko zvezo ne. Poslano pismo herojskim borcev za svobodo v Španijo, od koder smo dobili

»POPOLA FRONTO« je bil dokaz za zvezo s tujimi komunisti. Pisanje v »komunistični list«, bila je »Delay-ska anotonost«, bile so še hude obtožbe, kar bi me spravilo v glavničajo, da me ni branil moj šef, takratni magistratni ravatelj Zavadlav, kateremu gre hvala, da je državni tožilec ustavil postopek po »zakonu o zaščiti države«. Ostalo je le pri preiskavah. Mestni župan mi je dal strog opomin in me opozoril, naj se z esperantom več ne bavim. Kajpada se tega nisem držal. Z dovoljenjem banske uprave sem smel voditi esperantski tečaj, toda le v gimnaziji, ne pa pri »SVOBODI«, kamor sem hodil le na predavanja. Ob okupaciji leta 1941 so me kot učitelja »judovskega« jezika zaprli, preteпали na Borlu in Rajhenburgu ter s celo družino izgnali v Srbijo.

Tod sem v teku štirinletnega izgnanstva lahko le sanjal o esperantu, vendar mi je, razen v domačem krogu, uspelo enkrat govoriti esperanto v neki vasi blizu Stalača z nekim srbskim kmetom, drugič na postaji Kraljevo, kamor sem se vozil v službo, z nekim italijanskim vojakom in tam bi skoraj padel v roke gestapovcem. Teden pozneje pa sem le za las ušel smrti, ko so me četniki na postaji Lipovo potegnili iz vlaka, me vlekli k vodi, kjer so me nameravali zaklati kot partizanskega človeka. Poldrugo leto še doma niso smeli izvedeti, kaj se je zgodilo z menoj, ker bi sicer ubili celo družino, tako so mi zagrozili.

Veliko je bilo moje veselje, ko sem 1945 že v osvobojeni Srbiji slišal iz Sofije po radiu poročilo v esperantu s pozdravi somišljenikom vseh dežel. Poslal sem jim pismo in ob vrnitvi v Ptuj me je čakal odgovor. 16. 7. 1945 sem nastopil službo pri MLO. Med obilico dela je bila moja skrb zbrati nekdanje esperantiste. Začeli smo s tečajem ter naslednje leto ustanovili esperantsko društvo, ki je zdaj sekcija DPD »Svobode«. Ob obletnici 1966 smo že lahko prikazali uspehe našega dela, nastopi in izpiti itd. Naročili smo esperantske liste ter se spet povezali z esperantisti raznih držav. Osebna srečanja na esperantskih kongresih tako doma kot v tujini: Parizu, Nancyju, Linzu, Haagu in Budimpešti so mi vili vero, da bo ESPERANTO v borbi za MIR in MEDSEBOJNO RAZUMEVANJE MED VSEMI NARODI SVETA prej ali slej tudi zmagal. Zato sem ostal esperantist.

Josip Domajnko

Harmonikar Matija Miško iz Pavlovec

Harmonikar, pevec in še kaj

Kdo ne pozna Matije Miške iz Pavlovec? Večina ga zelo dobro pozna kot dobrega harmonikarja. Kot harmonikar je nastopal na Radiu Ormož januarja letos, pozneje pa še enkrat kot pevec v sestavi kvarteta Ormoški fantje. Sicer ga pa tako poznamo kot prizadevnega delavca na polju glasbe. Dve leti poje v Ptujem kvartetu pri ansamblu Toneta Kmetca iz Ptuja. Tako je postal znan tudi s plošč. Prvo ploščo, ki jo je posnel z omenjenim ansamblom pred dvema leti, je imela naslov »Novoletno voščilo«. Takoj za tem so se vrstile druge, kot je »Stara domačija«, »Naš stari Ptuj« in druge. Sedaj pa sodeluje tudi kot pevec pri pevskem zboru »DPD Svoboda« iz Ormoža. Torej lahko vidimo, da se ta mož poleg svojega dela tudi vsestransko udejstvuje, kar je danes na vasi velika redkost.

Večkrat je stekla beseda o njegovem prizadevnem delu v različnih društvih in dostikrat sem mu zastavljal vprašanja, na katera je rad odgovoril.

»Tovariš Miško, kaj vas je navedlo, da ste se začeli glasbeno udejstvovati?«

»Prav gotovo zato, ker je tudi moj pokojni oče bil mu-

zikant. Igrati sem pričel na harmoniko že zelo zgodaj. Danes pa imam bolj veselje do petja, kakor do igranja. Harmoniko le še tu in tam vzamem v roke.«

»Kako to, da ste se odločili za petje?«

»Tovariš Kmetec nas je prosil, da bi pri njegovem ansamblu peli. Takrat smo bili še Ormoški kvartet, ki pa se je pozneje zaradi odhoda nekaterih članov razformiral. Od vseh članov sem ostal še samo jaz. Takrat so prišli še novi pevci in se je zato naš Ormoški kvartet preimenoval v Ptujski kvartet.«

»Če bi vas kdo vprašal, za kaj bi se odločili: za petje ali za igranje?«

»Na to vprašanje je zelo težko dati odgovor, ker imam veselje do enega kakor do drugega.«

»In kakšni so vaši načrti?«

»Ja, načrti so veliki, toda ne vem, če jih bom uspel uresničiti. Zato pa bi to raje zadržal za se.«

»Pa še to: kako uspevate poleg dela na posestvu delati še v službi in poleg tega se še glasbeno udejstvovati?«

»Težko gre, vendar, če je človek pošten in če ima do nečesa veselje, lahko premosti vse ovire!«

F. K.

Vaše zdravje

Mrzle roke in noge

Mrzle roke in noge, bledica na obrazu, bolečine v glavi, občutek onemoglosti in izčrpanosti, večna utrujenost — vsi ti pojavi imajo svoje globoke vzroke, ki jih mora prizadeta oseba dobro premisliti, in če je le mogoče, čimprej odpraviti. A kaj je pravi vzrok teh neugodij? Nič drugega kakor to, da možgani in koža niso dovolj prekravljeni. Tega vzroka pa ni mogoče ugotoviti samo s kratkim, površnim zdravniškim pregledom. Treba si je vzeti čas in stvar dobro preučiti, kajti po sredi so včasih tudi druge, težje stvari. Največkrat pa gre, kakor rečeno, za glabo in leno pretakanje krvi, ki je v žilah premalo, zaradi česar prevzema človeka drema-vost. Pot krvi od celic do možganov je počasna in šibka, ker vsebuje kri pre-malo kisika.

Kri je pravzaprav brezbarvna snov kakor voda, rdeča pa se nam vidi zategadelj, ker plava v njenem toku

petindvajset milijonov »drobcenih kroglic, napolnjenih z rdečim. Ta krvna telesa so podobna plavajočim čolničkom, ki so neutrudno na poti od pljuč k celicam. Premikajo in pretakajo se skozi sistem kanalov po človekovem telesu sem in tja. Ustavlja jo pa se ob celicah, kjer na povratni poti odlaga-jo izrabljeni kisik, ki so ga zajele v pljučih. Ta izrabljeni kisik se mora očistiti, presvežiti in obnoviti, da po-stane zopet uporaben za na-daljnje delo.

Kadar celice ne dobe dovolj svežega kisika, sta temu krivi dve okolnosti: zna-bit ni na razpolago dovolj »transportnih sredstev«, že zgoraj navedenih čolničkov, ki skrbje za zvezo med celicami in pljuči. V drugi vrsti pa krvi lahko primanjkuje barvila. Rdeče barvilo hemo-globin namreč veže kisik na zelo preprost način. Ker vsebuje malenkost dodatke železa, katerega navzočnost cenijo v vseh delih telesa na

pet in pol gramov, se dogaja z železom poseben proces od-dajanja železove rje, pri čemer se kri čisti in osvobaja neustreznih sestavin.

Zdaj si lahko predstavljamo, čemu zdravniki često predpisujejo »utrujenim« pa-cientom zdravila v obliki že-leza. S tem pripomočkom se kri razvname, regenerira, prerodi ter začne spet proiz-vajati več barvila. Če pa šte-vilo krvnih celic pade pod določeno mero, je to znak, da je na voljo premalo trans-portnih sredstev, ki jih ve-lja izvesti iz rezerv v hrbtne-nem mozgu. Tam čaka na vstop v službo vsak dan do bilijon čolničkov. Potrebe po teh transportnih pomagalih so stalno velike, včasih na-ravnost žgoče, kajti vsako »vozilo« ima omejeno živ-ljenjsko dobo, namreč borih petindvajset dni. Mozeg mora potemtakem proizvajati vsak dan blizu bilijon krvnih teles. Takšna preiskava nam tudi pokaže, ali gre pri bol-niku za anemijo ali za kaj drugega. Do nedavna je bila človeškemu zdravju smrtno nevarna samo ena oblika anemije — »perniciозна« anemija. Pri tej bolezni zapusti veliko število krvnih teles hrbtni mozeg v nedozorelem stanju, kar povzroča razne tegobe. Število krvnih teles se krči bolj, kakor bi se to smelo zgoditi. Pri tej pomanj-kljivosti predpisujemo bol-niku vitamin B-12. S tem si-cer ne odstranimo vseh vzro-kov bolezni, vendar se zava-rujemo in dosežemo, da se izoblikuje sproti dovolj krv-nih teles, ki oskrbujejo pro-met med celicami in pljuči. Širok tok glavne žile dovo-dnice se cepi na vrsto manjših arterij, ki pristajajo v sklo-pu majhnih krvnih teles. ki ogrožajo bolnikovo živ-ljenje. Včasih so si zdravniki pri tovrstnih pojavih poma-gali z operativnimi posegi. Danes so ta način opustili. Zadnji čas pa je prišlo v ra-bo odstranjevanje delov žil in žilic ter nadomeščanje z umetnimi pripravki. Ta pra-ksa se širi in zaznamuje us-pehe.

Vzroki za hladne roke, no-ge in glave so torej zelo zelo različni, kar je treba pri bo-lezenskih pojavih te vrste na-tanko upoštevati. Z lažjim

Žilice, ki posredujejo to iz-menjavo, pa so zelo tanke, tanjše od ženskega lasu. Pri zdravem človeku se ta postopek izvaja normalno, ker koža sama ne zahteva tako intenzivnega prekrvlje-nja. Proces se nekoliko opo-časni. Celice se sicer polni-jo, kljub temu pa ostajajo hladne. V tem položaju jame-jo slabeti in veneti. Pravimo, da starajo. Kaj je vzrok temu? Fine krvničke so sko-raj do kraja zaprle svoje od-prtine, dovode in izhode, skozi katere še komajda stru-ji tok krvi. Kri ne pelje, ka-mor bi bilo treba, temveč zastaja v večjih žilah ali ka-nalih. Proti pojavom te vr-ste je na mestu samo boj v obliki gibanja, telovadbe, sprehodov, športov vseh vrst, a tudi plavanje in masaža. Važno je tudi, da dobiva ko-ža pobudo, iz notranjosti te-leza, ne samo od zunaj. Sa-mo takšen način prekrvavljenja lahko izdatno pomaga bolniku. Če krvničke nimajo prilagoditve, da odpahnejo svoje čepke, začno nagajati, kar zelo moti.

V letih mene se pri žen-skah marsikaj spremeni v or-ganizmu. Koža jim nekoliko pobledi, zvedeni, prsti odmi-rajo, postanejo beli, v rokah in nogah se pojavijo občutki nekakšnega gomazjenja in mravljinca. Tudi srbečica ni redek pojav. V takšnih pri-merih si pomagamo s kopel-mi, vendar samo pod zdrav-niškim nadzorstvom! Upošte-vati moramo namreč možnost poapnenja žil, ki se obdajajo z oblogo apnenca, a tudi raz-nih maščob. Tako žile zade-belijo, nabreknejo, postanejo trde in se celo deloma ali po-polnoma zapro. Normalni proces prekrvavljenja je iz-podrezen. Nastanejo zastoji, znanjem tu ne opravimo ni-česar, potrebna je res skrbna zdravniška izvedenost in po-moč. Krvni obtok je nadvse važen faktor pri vrednotenju človekovega zdravja, kajti kjer ni dovolj krvi na razpo-lago, nastane hlad, občutek mraza in človek jame zdrav-stveno propadati. Neprekrv-ljeni možgani ne morejo več opravljati svojih funkcij. Človek peša in peša, dokler ga ne pokosijo blede smrt.

dr. Marcus Weber

Občinska nogometna liga

V nedeljo je bilo odigrano predzadnje oziroma zadnje kolo jesenskega dela tekmo-vanja v občinski ligi.

V zahodni skupini so bili naslednji izidi: Kidričevo — Leskovec 11:1, Videm — Kungota 4:2 sta rezultata, ki smo jih pričakovali. Majšperk — Skorba 4:3 je prvi poraz Skorbe, ki je morala na vroča tla v Makole, vse-kakor pa je presenečenje iz Hajdine, kjer je novinec Ge-rečja vas premagala sicer nepopolno ekipo Hajdine z visokim rezultatom 8:3.

V tej skupini še vedno vo-

di Videm pred Majšperkom, Kidričevim, Skorbo itd. V zadnjem kolu se v nedeljo srečajo v Hajdini Skorba — Videm, v Kungoti Kungota — Kidričevo, v Leskovcu Leskovec — Hajdina in v Gerečji vas Gerečja vas — Lovrenc; Majšperk je prost.

V vzhodni skupini je tek-movanje končano. V nedeljo so bili doseženi naslednji re-zultati: Rogoznica — Mar-kovci 7:2, Stojnci — Dester-nik in Prvenci — Cirkulane 3:0 p. f.

Stanje na lestvici je na-slednje:

Rogoznica	7	7	0	0	42:9	14
Gorišnica	7	6	0	1	36:12	12
Zavrč	7	5	0	2	21:12	10
Markovci	7	4	0	3	30:27	8
Stojnci	7	3	0	4	25:35	6
Desternik	7	1	0	6	18:23	2
Prvenci	7	1	0	6	12:38	2
Cirkulane	7	1	0	6	9:37	2

Tekmovanje v tej skupini bi lahko razdelili v dve ka-tegoriji in to nedvomno naj-močneje so ekipe, ki zase-dajo prva štiri mesta in bo-do medsebojni dvoboji odlo-čali spomladi o prvaku, do-čim so ostale ekipe slabše, ni pa rečeno, da katera od njih spomladi ne bo delala komu preglavice. Disciplina v tem tekmovalju je bila brezhibna, tekmovalje se je odvijalo brez prekrškov in protestov in se je to tekmo-vanje že ustalilo. Tekme si je ogledalo lepo število gle-dalcev iz nedelje v nedeljo, nedvomno pa je s tem bilo zajetih nad 200 mladincev, ki na športnem polju krepijo svoje sposobnosti in moči.

-nc

Ptjaska osebna kronika

RODILE SO:

Jožefa Hren, Gorca 13 — Bojana; Katica Zamuda, For-min 58 — Robija; Anica Pra-protnik, Pragersko 102 — Marjano; Marija Arnuš, Bu-kovci 173 — Janka; Ana Pe-tek, Draženci 72 — deklico; Marija Sužnik, Grajenščak 30 — dečka; Ljudmila Sel, Ju-rowci 28a — deklico; Ljud-mila Florjanič, Strojenci 3 — dečka; Roza Dolinšek, Sp. Hajdina 123 — dečka.

POROKE:

Jožef Cvetko, Kicar 29 in Jožica Anžel, Kicar 55; Sto-jan Požar, Majšperk 30 in Marija Vtič, Ljubljana, So-sterska 12 b; Valentin Koro-šec, Zadrudni trg 9 in Mari-ja Rebernik, Krempljeva ul. 2; Peter Jamnik, Formin 60 in Alojzija Hauzar, Naselje bratov Reš 34; Alojz Gregl, Ormož, Vrazova 1 in Fran-čiška Švigelj, Hajdini 31.

UMRLI SO:

Maks Taciga, Stoperce 9, roj. 1905, umrl 28. 10. 1970; Neža Božičko, Podložje 52, roj. 1896, umrla 5. 11. 1970; Katarina Zavec, Vareja 15, roj. 1920., umrla 5. 11. 1970.

Rokomet

Drava: Petrovče 26:23

V zadnji tekmi jesenskega dela tekmovalja je Drava premagala borbeno ekipo iz Petrovč pri Celju.

Domačini so si v prvih mi-nutah igre pridobili rahlo prednost v vodstvu in je ni-so do konca tekme izgubili. Gostje so se prikazali kot borbeno moštvo, tako je bila tekma hitra in borbeno, gle-dalci pa so lahko videli lepo število zadetkov.

Uspešni so bili: Gramc 8, Krže 5, Rozman 4, Gašperšič 3, Jurkovič in Bezjak 2. Ču-ček in Gabrovec po 1 gol; za goste pa Randl 7, Herman in Verlič 4, Grešak in Pijfjer 3 ter Čulik 1 gol.

Človek postane človek

samo s pomočjo vzgoje

Starši so otrokovi prvi vzgojitelji, naravni vzgojitelji. Vsi pa dobro vemo, da so za vzgajanje najpomembnejša in najodločilnejša prva otroška leta in da se otrok do desetega leta pravzaprav že izoblikuje. V kasnejših letih poklicni vzgojitelji lahko samo še dopolnjujejo, izboljšujejo in korigirajo pomanjkljivosti pri vzgoji. Družinska vzgoja je torej najpomembnejša, ne pa edina, pri formiranju mlade osebnosti.

Družina predstavlja otroku svet v malem, v njej spozna prve medčloveške odnose. Če so ti odnosi med zakoncem in otroki lepi in topli, je to sreča za družino in najboljša garancija za otrokovo zdravo osebnost. Samo telesno in duševno zdrava družina, le dom, v katerem vlada ozračje pravega človeškega dostojanstva, bo lahko trden temelj telesno in duševno zdrave človeške družbe.

Danes pa se je prav tu marsikaj zrahljalo. Vse drvi za zaslužkom, vse stremi samo za telesnimi dobrinami. Oče nima več časa za družino, mati je nervozna in utrujena, ko se vrne iz službe. Oba sta s svojimi mislimi vse drugje, samo doma ne. Misel in skrb z vsemi čustvi ni več osredotočena na dom in njegove prebivalce, ampak nekam izven domačega ognjišča. Znajdemo se pred čudnim nasprotjem: bolj ko oba garata za družino, bolj se od nje oddaljuje.

Hiše bodočnosti

Kako bodo ljudje stanovali čez petdeset let? O tem razmišljamo marsikje, odgovor na vprašanje so iskali tudi arhitekti iz 17 dežel, zbrani na strokovnem posvetu na Bahamskih otokih. Udeleženci razprav so poročali o vplivu okolja in še posebej stanovanja na človeško ustvarjalnost. Kdor je poslušal vse to, se ni mogel otrestiti občutka, da sedanja stanovanja v tem smislu sploh niso primerna za človeka.

Dnevi četrkotnih prostorov so šli, se je glasila ena izmed izjav. Prihodnje stoletje bo pomenilo konec sob v sedanji podobi in obliki, ker bo človek končno spoznal, da bivanje v oglatih, nezaokroženih prostorih neugodno vpliva na njegov duhovni razvoj in umsko dejavnost.

V prihodnjem stoletju bo-

To stanje je že marsikje prešlo v pravo zakonsko stisko, ker se z garanjem stopnjuje človekova utrujenost in izčrpanost, zato postajajo vedno bolj sitni, živčni in manj sposobni za skupno življenje. Niso več sposobni dati drugim osebnega življenja in jih osrečevati. Čim manj se doma srečujejo, tem manj sreče prinesejo v svoj dom.

S pogosto odsotnostjo raste tudi nepoznavanje domačih družinskih potreb, skrbi in zahtev, hkrati pa se krha ljubezen, ki mora ožarjati vsak dom. Mož in žena se odtujata; še bolj pa to velja za razmerje staršev do otrok. To pa postaja usodno za vse otrokovo življenje. Ti otroci se čutijo vedno bolj zapušteni, navadijo se pohajkovanja in popolne neodvisnosti. Če se v taki osamljenosti in čezjo po ljubezni naveže na sebi enake sovrstnike (razumljivo je, da se prav ti med seboj privlačujejo), se kaj rado zgodil, da take skupine mladostnikov zaživijo svoje življenje, življenje ob katerega se spotikamo. In kdo je kriv, da so ti otroci površni, domišljivi, samo zabave, avantur in plesa željni? Kdo je kriv? Vsaka posledica ima svoj vzrok. Iščejo ga. Vsi ga iščejo. Vsak najprej sam pri sebi.

Vzgoja je filigransko delo. Ena sama drobna nitka nam je ušla iz rok ali smo jo nerodno prijelj in že se je utrgala. Posledice naše nerodnosti, nevednosti in neodgovornosti pa so lahko usodne,

do ljudje živeli v okroglih ali ovalnih prostorih, ki bodo po možnosti prehajali drug v drugega. Udeleženci sestanka so strmelj ob pogledu na modele okroglih stanovanjskih hiš, bivališč v obliki valjev in gobam podobnih nebotičnikov, kakršne bodo delno že v tem desetletju začeli graditi v Severni Ameriki, na Japonskem in v Avstraliji, bržkone pa tudi drugod.

Načrti predvidevajo, da bodo gradili iz jekla in umetnih snovi stonadstropne nebotičnike in da bodo prejkot v treh mesecih pričarali iz tal okrogle hiše s 50 okroglimi stanovanji, katerih vsako bo merilo okoli 180 kvadratnih metrov. Stene bodo iz steklenih vlaken, zato jih ne bo treba niti barvati niti oblagati s tapetami ali sicer vzdrževati. Obložene bodo s

Mesec in mesečnost

Na kliniko je prišla razburjena ženska. S seboj je privedla desetletnega sina, da bi povprašala zdravnika za nasvet.

— Hudo je s fantom. Neke čudne stvari se dogajajo z njim. Zdaj govori v spanju, zdaj sedi na postelji, ne da bi se zbudil, včasih celo hodi po sobi. Oči ima odprte, vendar nikogar ne opazi...

Očitno je šlo za znamenje mesečnosti — precej hude obolenosti. O tem, kako so zdravili dečka, pozneje. Najprej o sami mesečnosti.

Ruski učenjak Ilja Mečnikov, Nobelov nagrajenec, je odkril, da se človeški organizem dalje razvija, da se izpopolnjuje, vendar ohranja v sebi več preostankov okrnjenih organov in skritih nagonov, ki jih je podedoval od davnih prednikov — od človeku podobnih opic. K temu prištevajo Mečnikov tudi nekatere pojave mesečnosti, ki se v znanosti imenujejo somnambulizem.

To obolenje je treba presojati kot svojevrstno okvaro vloge, ki jo ima spanje. Prav tako pa je v zvezi tudi s takimi boleznimi, kakor je na primer histerija in epilepsija.

Pojavi somnambulizma so raznovrstni. V nekaterih primerih počne človek marsikaj, ne da bi vstajal iz postelje, v drugih — »se spreha« po stanovanju, včasih opravlja čisto pametne posle, na primer pripravlja hrano, pospravlja po stanovanju. Značilno je, da se človek vseh takih »poslov« prav nič ne spominja. Zato lahko razumemo njegovo presenečenje, ko vidi jutraj, ko se kot po navadi zbudi, opravljeno delo. Mesečnik povprašuje domače za pojasnilo, toda le-ti pogosto ne vedo ničesar.

plastmi, ki odbijajo svetlobo, tako da se bo zdelo bivališče še večje in bo imel stanovalec vtis, kakor da živi nekje v prostranosti.

Stanovanjske opreme ne bo več, vsaj takšne ne, da bi jo bilo treba ob selitvi vlačiti s seboj. Vse bo vgrajeno in seveda izdelano iz umetnih snovi. Stanovalec bo po potrebi napihnil blazine, les kot surovina za pohištvo ne bo več prihajal v poštev. K udobju v večnadstropnih kroglastih hišah bodo razen dvigal prispevale tudi premične stopnice iz umetnih snovi.

Po mnenju psihologov, ki so sodelovali na zborovanju, človek v dobi izumov, odkritij in sploh izredno razširjenega obzorja ne more več živeti v četrkotnih prostorih, ki mu v svoji omejenosti ne dajejo spodbud za novo ustvarjalnost. Mnogi napovedujejo, da bo spreminjena stanovanjska kultura prihodnjega stoletja zagotovila nove možnosti za ustvarjalno delo.

Nekaterim mesečnikom je »tesno« v stanovanju. Odpravljajo se na ulico in počno včasih prave pravcate ekvilibristične »čarovnije« — hodijo, na primer, po robu strehe. Kako neki razlaga znatnost take »zmožnosti«?

Pri mesečnikih se na površini speče (zavrite) skorje velikih možganov zaustavi ali prebudi delovanje tistih področij možganov, ki upravljajo z gibi. To so področja motornega območja možganske skorje. Od tod izvira avtomatičnost mesečnikovih dejanj, ki so brez potrebnega nadzorstva možganske skorje kot celote.

Po besedah akademika Ivana Pavlova, Nobelovega nagrajenca, delujejo pri živalih in pri človeku posebni mehanizmi s poznavanjem obdajajoče resničnosti, tako imenovani signalni spleti. Pri živalih deluje samo en tak splet. Veliki učenjak ga je imenoval prvi signalni splet. Njegova osnova so čutila.

Človek pa ima poleg te osnove še drugi signalni splet. Ta sprejema in sporoča ne samo zaznavanja čutil, marveč tudi njihove simbole, ki se izražajo v govoru. Med napadi mesečnosti je prav ta splet včasih v takem neigibnem stanju, da ne more v dovoljni meri upravljati gibnih mehanizmov motornega področja možganske skorje.

Neredko se vprašujemo, kako naj si razložimo pojav, da hodi mesečnik po robu strehe lahko prosto kakor po pločniku? Pomislite, kako lahko in prosto stopa človek v budnem stanju po široki trdni deski, ki drži čez nizki poteček. Ničesar se ne boji. Zdaj pa si zamislite, da je prav ta deska vržena s skale na skalo precej visoko, da se je poteček spremenil v visoko gorsko reko. Vnaprej lahko rečemo: le malokateri se bo odločil, da bi stopil na morda sicer čisto trden mostiček.

Toda zakaj neki? V napotju mu je strah. Budnemu človeku je prirojen. Mesečnik pa ga med svojo hojo v spanju ne pozna. Od tod tudi izvira

pogumnost, dejavnost, odločnost. Vse to, pomnoženo z vrojenimi gibnimi mehanizmi, pojasnjuje tisto presenetljivo gibčnost, ki je včasih lastna mesečnikom.

Upoštevati moramo to in zato ne smemo poklicati mesečnika, kadar je na svojem mračnem popotovanju, ne smemo ga prebuditi. Ne smemo ga poklicati, bolje je, da ga primemo za roko in ga počasi odvedemo domov.

In še eno vprašanje: zakaj imenujejo take ljudi mesečnike? In kakšno vlogo ima pri tem luna ali mesec?

Nekdaj so mislili, da človeka nosi luna. Takšno mišljenje se je povezovalo z dvema količinama. Prvič, v mesečni noči človeka, ki ta-va po dvorišču ali se spreha-ja, denimo, po strehi, posebno lahko vidimo. V tem pa ga seveda ne moreš videti. Drugič, predniki so verjeli, da luna silno vpliva na dogodke na zemlji.

Razen tega so opazili, da je lunina svetloba, ki je padala na človekov obraz, ko je spal s priprtimi vekami, včasih povzročila napad mesečnosti. Toda danes je ugotovljeno, da povzročijo take napade različni dražljaji, na primer ropot predmeta, ki pade v sosedni sobi.

Nagnjenje do sprehajanja v spanju mine pri otrocih navadno brez manjših posledic. Tako je bilo tudi z malim pacientom, ki smo ga omenili na začetku. Fant je popolnoma opustil svoje ne navadno početje. Predvsem mu je pomagalo pravilno nadzorstvo zdravnika in staršev: natanko določene ure učenja, odmora in spanja, normalno hranjenje, telovadba. Uporabljali so pomirjevalna zdravila, ki krepijo živčni sistem.

Ce pa je ugotovljeno, da je mesečnost posledica kake druge obolenosti, je potrebno daljše vztrajno zdravljenje. Vsekakor pa ni treba zdraviti »mesečnega učinka« — mesec nima tu nič opraviti.

Dr. Suharebski
Prev. S. J.

Stanovanjskega problema ni

Ni važno zmagati...

Ni važno zmagati, važno je sodelovati. To je načelo športnikov in to je bilo tudi naše geslo, ko smo se v soboto, 31. oktobra, z avtobusom namenili proti Ljubljani.

Namen našega potovanja je bilo tekmovanje v oddaji Spoznavajmo svet in domovino, ki jo je letos ponovno začel predvajati ljubljanski radio. V avtobusu si lahko videl resne obraze, ki so pričali, da je pred nami nekaj še vse bolj važnega kot je šola. Nekateri so prebirali najnovejšo novico iz časopisov, drugi so listali po turistični enciklopediji Jugoslavije in spet tretji zamišljeno zrlji skozi okno in opazovali čudovito razslavo na prostem, ki jo vsako leto prireja nepremagljiva umetnica Jesen.

Oddajo že vsi dobro poznate iz prejšnjih let, zato ji ne bi posvečala preveč pozornosti z natančnim opisovanjem. Omenila bi le to, da je v poteku prišlo do nekaterih bistvenih sprememb, ki so oddajo spremenile iz prej monotonega 75-minutnega poslušanja vprašanj in odgovorov, v pestro in zanimivo družabno igro. Najbolje bo, če se hočete o kvaliteti oddaje sami prepričati, da ji prisluhnete v soboto, 14. novembra, ko bo ponovno na sporedu.

Med petimi ekipami, ki so bile na vrsti v soboto, smo bili tudi mi. Glavna tema oddaje je bila: Vse o Hrvatski danes. Priznati moram, da

smo se iz prej zavednih Slovencev prelevili v Hrvate in z zanimanjem spremljali vse novice iz kulturnega, gospodarskega in političnega življenja naših sosedov. Iskali smo gradivo in se živčno pripravljali ter včasih kar med odmori prirejali razredne sestanke o tem, koliko in kaj kdo že zna. Nekaj časa je bolj slabo kazalo, a zadnje dni smo prišli, kot rečemo, s polno paro. Iz vseh kotov smo privlekli šolske knjige, nanosili na kup vse mogoče enciklopedije in turistične vodiče, prebirali vsi vprek novice iz športnega življenja in zavzeto spremljali poročila.

Končno je prišel dan, ki smo ga vsi pričakovali, nekateri bolj, drugi manj nestrpno, vsi pa smo se želeli čim bolj pripraviti. Vsa, ki se zvedel za naše priprave, nas je od začetka bolj po strani gledal, potem pa so nas začeli vsi bodriti, da naj se čim bolj pripravimo ter nam želeli srečno roko pri izbiri vprašanj.

Oddaja se je pričela in napovedovalec Zvone Modrež je predstavil ekipe. Naši nasprotniki so bili iz Begunj na Gorenjskem, Črnomlja, Nove Gorice in Slovenske Bistrice. V primerjavi z nami so bili pravi optimisti, oboroženi s celim kupom časopisov in zvezkov. (Gradivo smo si lahko namreč prinesli s seboj. Kapetan vsake ekipe je moral v spremstvu dveh predstavnikov na oder, kjer so najprej izžrebali barve.

Naša skupina je dobila oranžno barvo. Od začetka smo bili bolj med skromnimi po številu točk, proti koncu oddaje pa se nam je nasmešnila sreča in v končni razvrstitvi smo pristali na drugem mestu. Skoraj nismo mogli verjeti, ko smo na tabeli zagledali končno razvrstitev, ki jo je napovedovala Bavconova le še potrdila. Skoda, da je bilo to izločilno tekmovanje, sicer bi morda imeli še kaj možnosti za nadaljnje tekmovanje. Končni finalist, ki bo šel, kot pravijo na radiu »v ligo«, je ekipa iz Slovenske Bistrice, ki je zbrala največ točk. Pred oddajo smo bili pesimisti in prav je tako. Bolje je malo pričakovati in biti presenečeni, če ti več uspe, kakor pa po optimističnih napovedih razočarano povešati glavo. V polfinalu se res nismo uvrstili, vendar mislim, da tudi zaslužen drugo mesto ni najslabše.

Izkoristili bi to priložnost in se javno zahvalili vsem, ki so nam priskočili na pomoč ob iskanju gradiva in nam pomagali pri pripravi. Največ zaslug je imel tov. profesor Jože Maučec ml., mentor mladinske organizacije na šoli in tov. Zvone Kralj z osnovne šole Tone Znidarič. Obema se dijaki tretjega razreda ekonomske šole najiskrenejše zahvaljujemo.

Tednik, vaš list

Rezervirano za Lujzeka

Dober den drogi Prieki no fsa rezervirana žlohta z mojega rezerviranega kota!

MARTIN MI JE ČISTA GLAVO ZMEŠA

Jojmene pomagajte, kak mi v glavi brni. Zdi se mi glij tak, da bi meja motor-ske dirke v možgonih. Pa vete, kaj se mi je zgodilo? Martin se je znata no je namesto vina mene krstija. Saj rečen, človeki se pač vse zgodi na toten pregrešen svet. Martin je mošt spremena v vino, mene pa v ožmekjeno coto. Saj ven, ke se mi smejete. Pa le priznajte, ke je tudi med vami dosti tokih, ki so van na Martinovo večer transportna sredstva odpovedala no ste dobili žlpo v kolena. Sam bog van grehe dopusti, tudi meni jih je, le moja Mica mi neje htela odveze dati. Kdo me je najšla pri sosidovih tak v vodoravnem položaji pod mizo no z motorskimi dirkami v možgonih, me je pogrobla za pete no me kak močka miš prta dumj plahodrala. Nič neje pomagalo, lepo sen jo prosa, ji obeča, ke nemo več nikol vina poskusa, da mo se pobjoša... Kak kamen trdo žensko srce se neje omeščalo. Vlekla me je doj po vratih, po cesti, prek krez jorek — tak dugo, ke mi je rekla: »Vse kaj po štirih hodi, spoda v štal.« Pozobla pa mi je povedati, kak se naj obnošan kak krava, bik alj jūnec. Stisa sen se k liski, ki me je lubeznivo obleznola no z repon pobožala po nosi. Sladko sen zo-

spa no meja strašne seje. Najč van jih nemo poveda, saj bi van vsen lasje z glav poskokali, seveda tistin kerri mate tak kak jas že na glav aerodrum za muhe, se to ne bi moglo zgoditi. Najbolj hec ba zarana, gdo sen se že malo strezna no zbudi. Hčer, ki je prišla v štal dojit, se je preostrošla no se na ves glas zadrla: »Joj, mati, liska je tele skotnola.« Jebal ga na motkin štil, besen veda, bi se smeja ali bi jo s podojecon stolec za dojit po keblaj fčesna. No, vidite tak se mi je godilo. Sveti Martin — vinski patrun me je najprej pri sosidi nazodjo pa še v krovji štali krstija. Kak pa se je kaj van godilo? Če je kerri doživeja rodobne pripetljije, mi naj prosin napiše pismo, ke mo veda, če ba kerri na Martinovo na podoben način kršeni kak jas. Prafzaprav še sen meja srečo, ke sen se ga pri sosidi našljafa, saj bi mi drgačik Mica celo leto sponožala, ke sen domočo klet sprozna.

HČER MI JE TELE-VIZIJO POSLALA

Premoj kršeni duši, zaj pa se mi je moj življenjski standard naenkrat poveča. Moja ta starša hčer, ki je v letošji turistični sezoni ob jadranski obali seksologijo štundirala, mi je to pred por dnevi televizijo poslala. Prafzaprav smo meli tele fsoko leto pri hiši, edino še nan je vizija faila. No, zaj pa te momo pri hiši dve teletj no eno vizijo. Da van rečen, kak je tota zadeva praktična! Sediš v koči no gledaš, no kak se že reče tistem filmi, ki ga pre mislijo dve leti prevoja — Me-stece Pejton. Vete, to je ena joko terasatna no zamotana štorija: jas to že precek dugo gledan pa še zaj praf ne ven, kdo si je s kon v žlohti no kerri je v koga zatreskali. Ven samo to, ke so lidje čista zmešani v toto tele-vizijsko nadaljevanko, glij tak, kak kdo je pred enin al dvema letoma tisti »Svetnik« igra. Premoj duši, fse babe so ble zalublene v tistega deda, no so si tak po tihen neke pa celo na glas mislile: »Toti pa bi bija greha vreden!«

Ja, pa tudi tiste zgrebske Mejoše rad gledan. »Po tom pitajnu«, se večkrat na ves glas reži no si poleg mislin, ke bi lehko kokšno toko smejašnico tudi v prišken guči napisali no na televiziji predvojali. Nekak pa se mi zdi, ke Slovenci »po tom pitajnu« nesmo glij preveč smešni, no rajši na tele-viziji v enen tedni en film tu-di po dvakrat zasūčemo. Vete, jas nesen glij tele-vizij-ski kritik. Tele že že ven oceniti kejkto približno voga, na vizijo pa se boj malo vūn spoznan.

Srečno!

Vaš Lujz

horoskop horoskop horoskop horoskop

OVEN
od 21. marca
do 20. aprila

Ne zapirajte se vase in življenjskemu partnerju posvetite precej več pozornosti. Težave pretresite skupno in ne domisljajte si, da ste nekaj več.

RAK
od 23. junija
do 22. julija

Zavedajte se, da so tudi malenkosti pomembne, zato jih ne odpravljajte z oholostjo. Izpolnila se vam bo tiha želja, to pa vas nikakor ne sme odvrtiti od dolžnosti.

TEHTNICA
od 23. sept.
do 22. oktobra

Počasi si utirate pot, vse kaže, da je prava. Ne zamujajte finančne prednosti, varujte se garanja, kajti ljudje vaše sorte so ustvarjeni za vse kaj drugega.

KOZOROG
od 21. dec.
do 20. januarja

Lahko si oddahnate. Nekaj težkega, celo usodnega je za vami. Lahko si privoščite vse, samo lahkomišelnosti ne. Bodite skopi z obljubami, pa tudi denarja ne mečite skozi okno.

BIK
od 21. aprila
do 20. maja

Kadar naletite na težave, ki ste si jih sami skuhal, ne valite krivde na druge, ki vam sicer lahko samo pomagajo. Pričaku-jete pa lahko prijetnih novic, predvsem pri loteriji.

LEV
od 23. julija
do 22. avgusta

Poti, ki vodijo visoko, so naveszadnje najtežavnejše. Če ste pripravljeni sopihanje vzeti v zakup, tedaj brez pomišljanja naprej. Vsaka sreča ima svojo ceno.

SKORPIJON
od 23. oktobra
do 22. nov.

Zasebna osvojitve vam ne sme odvzeti preveč prostega časa. Kaj kmalu bi se znašli v slepi ulici, vi pa tega gotovo ne želite. V poklicu bi veljalo pošteno prijeti.

VODNAR
od 21. januarja
do 20. februarja

Morda se počutite malce utrujeno. Izpeljite star načrt, ali pa si privoščite nekaj dni počitka. Če hočete harmonijo in ljubezni obdržati, potem se boste morali tudi spremeniti.

DVOJČKA
od 21. maja
do 22. junija

Sistematika je vaša šibka stran. Naučite se reda, v poklicu bo uspeh še večji, doma pa tudi ne bo škodilo. Kar pa zadeva ljubezen bi bilo priporočljivo malce več ravnodušnosti.

DEVICA
od 23. avgusta
do 22. sept.

Ce mislite, da prihaja čas za odkrit pogovor, potem nikar ne odlašajte. Nabrusite si jezik in pokažite, da znate blesteti, samo če to hočete.

STRELEC
od 23. nov.
do 22. dec.

Poklicne sposobnosti morate izkazovati na pravem mestu. Včasih bi bilo dobro, če bi kaj naredili tudi zase, sicer boste zamudili primeren vlak.

RIBI
od 21. februarja
do 20. marca

V zasebni sferi pozitivne spremembe. Prihodnost si lahko naslikate v najbolj rožnatih barvah. Spraviti pa morate v red denarne zadeve, ki ste jih zane-marili.

Po 2. odstavku 60. člena pravilnika o samoupravljanju in delovnih razmerjih v upravnih organih

skupščine občine Ormož

razpisuje razpisna komisija prosta delovna mesta:

1. REFERENTA ZA OBČO UPRAVO
2. REFERENTA ZA REGISTRACIJO MOTORNIH VOZIL
3. ŠEFA KRAJEVNEGA URADA PODGORCI
4. FIGURANTA

Kandidati morajo imeti poleg splošnih še naslednje posebne pogoje:

- pod 1, 2 in 3 — upravno-administrativna srednja šola ali ekonomska srednja šola in nad 2 leti delovnih izkušenj.
- Kandidat pod točko 3 mora imeti še tečaj za matičarja.
- Prednost pri tem delovnem mestu imajo ob enakih ostalih pogojih prosilci s stalnim prebivališčem v krajevni skupnosti Podgorci.
- pod 4 — nekvalificirani delavec, sezonska zaposlitev od 1. 4. do 15. 11. v letu.

Kandidati, ki še nimajo strokovnega izpita, ga morajo opraviti v predpisanim roku.

Kandidate, ki imajo splošne in posebne pogoje, nimajo pa delovnih izkušenj, sprejememo na razpisana delovna mesta kot pripravnike.

Kandidati naj vložijo ponudbo z dokazili o splošnih in posebnih pogojih najkasneje 15 dni po objavi na naslov: Razpisna komisija upravnih organov skupščine občine Ormož.

Na podlagi 162. člena zakona o prispevkih in davkih občanov (Uradni list SRS, št. 7-32/69), ter 186. členu statuta občine Ptuj je svet krajevnega skupnosti Hajdina na seji dne 6. novembra 1970 sprejel

SKLEP

o razpisu referendumu o odcepitvi naselja Kungota pri Ptuj od krajevnega skupnosti Hajdina in pripojitvi h Krajevni skupnosti Kidričevo ter o uvedbi krajevnega samoprispevka za območje naselja Kungota pri Ptuj

1. člen

Svet krajevnega skupnosti Hajdina razpisuje referendum (glasovanje) o odcepitvi naselja Kungota pri Ptuj od krajevnega skupnosti Hajdina in pripojitvi h krajevni skupnosti Kidričevo na podlagi sklepa sprejetega na zboru volivcev naselja Kungota pri Ptuj z dne 16. avgusta 1970.

2. člen

Svet krajevnega skupnosti Hajdina razpisuje referendum (glasovanje) za uvedbo krajevnega samoprispevka za dobo petih let (1971 do 1975) za naselje Kungota pri Ptuj v višini: — 3% od skupnega katastrskega dohodka zasebnih kmetijskih zemljišč; — 2% od ugotovljenega čistega dohodka obrtnikov in svobodnih poklicev; — 1,5% od mesečnega neto osebnega dohodka delavcev v delovnem razmerju in — 0,5% od pokojnin upokojencev, če ta presega 500 din mesečno.

Krajevni samoprispevek je namenjen za asfaltiranje ceste in za sofinansiranje vzdrževanja pokopališča v Hajdini.

3. člen

Referendum bo v nedeljo, dne 22. novembra 1970 po postopku, ki velja za izvedbo volitev odbornikov zbora skupščine občine Ptuj.

Hajdina, dne 6. novembra 1970

Predsednik
sveta krajevnega skupnosti Hajdina
Franc Zupanič, l. r.

Radijski program

NEDELJA, 15. novembra

6.00—8.00 Dobro jutro — vmes ob 6.05 Poročila 6.30 Informativna oddaja 6.50 Za vas 7.00 Poročila 7.20 Informativna oddaja 7.30 Za kmetijske proizvajalce 7.50 Informativna oddaja 8.00 Poročila — Radijski in TV sporod 8.05 Radijska igra za otroke 8.30 Glasba za najmlajše 9.00 Poročila 9.05 Srečanje v studiu 14.10.00 Poročila 10.05 Še pomnite, tovariši... 10.25 Pesmi borbe in dela 10.40 EP 10.45—13.00 Poslušalci čestitajo — vmes ob 11.00—11.15 Poročila 11.50—12.00 Pogovor s poslušalci 12.00—12.10 Poročila 13.00 Poročila 13.15 Obvestila in zabavna glasba 13.30 Reportaža 13.50 Domači ansambli 14.00 Poročila 14.05 Vedri zvoki 14.30 Humoreska 14.50 Orkester Kookie Freeman 15.00 Poročila 15.05—17.00 Sportno popoldne — vmes ob 16.00 EP 17.00 Poročila 17.05 Iz operetnega sveta 17.30 Radijska igra 18.22 Pisan koncert 19.00 Lahko noč, otroci 19.10 Obvestila 19.15 Glasbene razglednice 19.30 Radijski dnevnik 20.00 »V nedeljo zvečer« 22.00 Poročila 22.20 Zaplešite z nami 23.00 Poročila 23.05 Literarni nočnoturno 23.15 Jazz 24.00 Poročila.

VSAK DAN

RAZEN V NEDELJO:

4.30—8.00 Dobro jutro! poročila — vmes ob 5.00 Poročila 5.30 Danes za vas 5.45 Informativna oddaja 6.00 Jutranji koledar 6.30 Informativna oddaja 6.50 Rekreacija 7.00 Poročila 7.15 Informativna oddaja 7.25 Radijski in TV sporod 7.45 Informativna oddaja 8.00 Poročila.

PONEDELJEK, 16. novembra

14.00 Poročila 14.10 Lahka glasba 14.30 EP 14.35 Poslušalci čestitajo 14.55 Pet minut za EP 15.00 Dogodki in odmevi 15.30 Glasbeni intermezzo 15.40 Poje oktet »Gaius« 16.00 Propagandni vrtljak 16.40 Iz operetnega sveta 17.00 Poročila 17.10 Glasbeno popoldne 18.00 Poročila 18.15 »Signal« 18.35 »Interneta 469« 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila 19.15 Slovenski instrumentalni kvintet 19.25 EP 19.30 Radijski dnevnik 20.00 Operni koncert 21.00 »Kdor prodre v bistro moje umetnosti, bo rešen bede...« 22.00 Poročila 22.15 Jazz 23.00 Poročila 23.05 Literarni nočnoturno 23.15 Igrajo znani orkestri 24.00 Poročila.

TOREK, 17. novembra

14.00 Poročila 14.10 »Moj svet je glasba« 14.30 Orkester Andre Kostelanetz 14.40 Mladinska oddaja: »Na potki s kitaro« 14.55 Ljubljanske banke 15.00 Dogodki in odmevi 15.30 Glasbeni intermezzo 15.40 Odskočna deska 16.00 Propagandni vrtljak 16.40 »Rad imam glasbo« 17.00 Poročila 17.10 Simfo-

nični koncert 18.00 Poročila 18.15 V torek nasvidenje! 18.45 Sodobna medicina 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila 19.15 Ansambel Lojzeta Slaka 19.25 EP 19.30 Radijski dnevnik 20.00 Prodajalna melodij 20.30 Radijska igra 21.15 Lahka glasba 22.00 Poročila 22.15 Skladbe Antonina Dvořaka 23.00 Poročila 23.05 Literarni nočnoturno 23.15 Popevke 24.00 Poročila.

SREDA, 18. novembra

14.00 Poročila 14.10 Za razvedrilo 14.30 EP 14.35 Poslušalci čestitajo 14.55 EP 15.00 Dogodki in odmevi 15.30 Glasbeni intermezzo 15.40 Emil Adamič: »Tatarska sulata« 16.00 Propagandni vrtljak 16.40 Na obisku v studiu 17.00 Poročila 17.10 Jezikovni pogovori 17.25 Glasbena galerija 18.00 Poročila 18.15 Čajkovski: prizor iz opere »Pikova dama« 18.40 Naš razgovor 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila 19.15 Glasbene razglednice 19.30 Radijski dnevnik 20.00 »Glasbeni večeri« — vmes v odmoru: »Kulturna kronika« 22.00 Poročila 22.15 Jazz 23.00 Poročila 23.05 Literarni nočnoturno 23.15 Popevke 24.00 Poročila.

ČETRTEK, 19. novembra

14.00 Poročila 14.10 »Pesem mladih grl« 14.30 Ansambel Franca Puharja 14.40 »Mehurčki« 14.55 Kreditna banka Maribor in Ptuj 15.00 Dogodki in odmevi 15.30 Glasbeni intermezzo 15.40 Koncert madžarskega zbora »Zoltan Kodaly« 16.00 Propagandni vrtljak 16.40 Zabavna glasba 17.00 Poročila 17.10 Operni koncert 18.00 Poročila 18.15 Popevke 18.45 Kulturni globus 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila 19.15 Trio Silva Stingla 19.25 EP 19.30 Radijski dnevnik 20.00 Domače pesmi 21.00 Literarni večer 21.40 Glasbeni nočnoturno 22.00 Poročila 22.15 Iz literature Igorja Stravinskiga in Bele Bartoka 23.00 Poročila 23.05 Pri tujih radijskih postajah 23.30 Popevke 24.00 Poročila.

PETEK, 20. novembra

14.00 Poročila 14.10 Skladbe za mladino 14.30 EP 14.35 Poslušalci čestitajo 14.55 EP 15.00 Dogodki in odmevi 15.30 Napotki za turiste 15.35 Glasbeni intermezzo 15.40 Strauss: Burleska za klavir in orkester v d-molu 16.00 Propagandni vrtljak 16.40 »Rad imam glasbo« 17.00 Poročila 17.10 Človek in zdravje 17.20 Po željah poslušalcev 18.00 Poročila 18.15 Pianista Wilhelm Backhaus in Wilhelm Kempff 18.50 Ogledalo časa 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila 19.15 Ansambel Borisa Franka 19.25 EP 19.30 Radijski dnevnik 20.00 25 let Komornega zbora RTV Ljubljana 20.30 »Topopops 13« 21.15 Oddaja o pomorsčakih 22.00 Poročila 22.15 Iz logov domačih 23.00 Poročila 23.15 Literarni nočnoturno 23.35 Jazz 24.00 Poročila

SOBOTA, 21. novembra

14.00 Poročila 14.10 Glasbena pravljica 14.30 Igramo za vas 14.55 Kreditna banka Celje 15.00 Dogodki in odmevi 15.30 Glasbeni intermezzo 15.40 Poje Dietrich Fischer-Dieskau 16.00 Propagandni vrtljak 16.40 Ob isti uri 17.00 Poročila 17.10 Gremo v kino 17.50 Pevka Elda Viler 18.00 Poročila 18.15 Z ljubljanskega baletnega odra 18.45 S knjižnega trga 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila 19.15 Ansambel Mihe Dovžana 19.25 EP 19.30 Radijski dnevnik 20.00 »Nove melodije« 21.15 Zabavna oddaja za izseljence 23.00 Poročila 23.05—01.00 S pesmijo in plesom v novi teden — vmes ob 24.00 Poročila 01.00 Poročila.

Mali oglasi

PROSTOR za lokal, obrt ali skladišče oddam. Naslov v upravi.

ODDAM sobo in kuhinjo. Vprašajte na pošti Polensak.

FANTA sprejemem na stanovanje. Naslov v upravi.

DOBRO ohranjen motorno kolo znamke MZ 125 cm³, registrirano, vozno, teh. pregled do junija 1971, pogoni prodam. Marin, Krambergerjeva pot 4.

ZA GOSPODINJSKO pomočnico ali čistilko grem za 8 ur dnevno. Terezija Korper, Slovenski trg 11, Ptuj.

KUPIM enodružinsko hišo v dobrem stanju s vrtom, vselejivo, v Ptuj ali okolici, v bližini cerkve ali zamenjam lepo hišo z lepim vrtom v centru Ponikve 56 pri Grobelnem (organist).

PRODAM ugodno dobro ohranjen moped tomos — avtomatik. Černe, Sp. Hajdina 141 a (pri postaji).

LIGUSTROVE sadike prodam. Mihael Guček, Budina.

DEKLE vzamem na stanovanje. Nežka Forstnerič, Prešernova 18 — prtiličje.

SPREJMEM žensko srednjih let za varstvo otrok in gospodinjstvo. Zdravce, Pobreška c. 38 ali pri vratarju tiskarne.

ELEKTRIČNI štedilnik Tobi prodam. Vlado Jankovič, Ptuj, Trubarjeva 5c.

PRODAM gradbene parcele ob asfaltni cesti z vodovodom, elektriko in lokacijskim dovoljenjem. Stanko Bogina, Brstje 31 a.

DVE ZENSKI, stari do 20 let, dobila stalno zaposlitev v kuhinji hotela v Avstriji. Pišite na naslov Nežka Karo, Vitomarci 19, p. Dester-nik.

IŠČEMO trgovskega pomočnika-ico za samostojno vodenje trgovine. Informacije TOBAK, Ptuj, Ormoška c. Šterger.